

Vlaams
Parlement

vergadering **C108**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 2 februari 2016

INHOUD

INTERPELLATIE van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de samenwerking met de Moslimexecutieve – 16 (2015-2016)	4
VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de opvolging van de bestuurskrachtmonitoring van de lokale besturen – 739 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het ondersteuningsaanbod door de Vlaamse overheid bij de zelfevaluatie van de lokale besturen – 807 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) georganiseerde bestuurskrachtmeting voor plattelandsgemeenten – 923 (2015-2016)	10
VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van het OCMW in de gemeente – 747 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van gemeente en OCMW – 976 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verplichte integratie van OCMW's in gemeentebesturen – 996 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van OCMW en gemeente – 1005 (2015-2016)	19
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de nood aan stabiele gemeentefinanciën – 935 (2015-2016)	24

VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de impact van de bevolkingsgroei op de verdeling van de middelen uit het Gemeentefonds – 952 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Rik Daems aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de impact van bevolkingsgroei en fusies op de verdeling van de middelen uit het Gemeentefonds – 956 (2015-2016)	28
VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de selectiecriteria voor de projecten intergemeentelijke samenwerking rond integratie van personen van buitenlandse herkomst – 904 (2015-2016)	32
VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de financiële ondersteuning van lokale besturen bij de integratie van vluchtelingen – 963 (2015-2016)	36
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de gevolgen van de vluchtelingencrisis voor het inburgeringsbeleid – 909 (2015-2016)	38
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over digitale archivering – 736 (2015-2016)	42

INTERPELLATIE van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de samenwerking met de Moslimexecutieve – 16 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, het is geweten dat de Moslimexecutieve al vele jaren van de ene interne ruzie naar de andere strompelt, maar de voorbije weken bleek de situatie nog erger dan oorspronkelijk gedacht. Sommige -- wat men noemt -- gematigde moslims binnen de Moslimexecutieve klagen over de sterke invloed van conservatieve of extremistische personen binnen hun organisatie. Hun invloed wordt in verband gebracht met intimidatie en zelfs doodsb bedreigingen. Die extremisten binnen de Moslimexecutieve zouden de belangen verdedigen van onder meer Qatar en Saoedi-Arabië.

Vanuit verschillende hoeken wordt de problematiek bevestigd. Zo zei een Gentse imam dat de moslimgemeenschap natuurlijk al langer op de hoogte was, maar dat dit nu pas "keihard aan de oppervlakte" komt. Nochtans krijgt die Moslimexecutieve, waarin volgens heel wat moslims bepaalde personen zitten die de spreekbuis zijn van Saoedi-Arabië en die niet willen weten van wat dan heet een 'Europese islam', van de Vlaamse Regering veel verantwoordelijkheid, veel bevoegdheden en ook veel geld in de schoot geworpen. Zo bepaalt de Moslimexecutieve onder meer het leerplan voor de meer dan zevenhonderd islamleerkrachten in het land, levert ze hun erkenning af en doet ze ook hun voordracht. Ook zet de Moslimexecutieve de erkenningsprocedure in gang voor moskeeën en staat ze in voor de imamopleidingen.

Recent hebt u bekendgemaakt dat u op voordracht van de Moslimexecutieve 45 moskeeën wilt erkennen. Eind vorig jaar zei u ook in de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering dat er nu zoveel dossiers voor erkenningen op uw tafel liggen omdat de Moslimexecutieve gedurende twee jaar niet heeft gewerkt. Maar u nuanceerde daar meteen bij: "We hebben regelmatig contact met de Moslimexecutieve en die blijkt nu opnieuw te functioneren."

Ook in uw beleidsbrief Integratie en Inburgering 2015-2016 wordt verwezen naar de Moslimexecutieve. Zo krijgt zij, onder meer, een projectsubsidie voor de oprichting van een infolijn rond theologische kwesties. En u herhaalt in uw beleidsbrief dat u regelmatig nauw overleg hebt met de Moslimexecutieve, onder meer om -- in samenwerking met het Agentschap Integratie en Inburgering -- een inburgeringsaanbod uit te werken voor imams van erkende en niet-erkende moskeeën.

Het moge dus voor iedereen duidelijk zijn dat de Vlaamse Regering de Moslimexecutieve in toenemende mate als een belangrijke partner ziet in haar beleid ten aanzien van de islam en in de zogenaamde strijd tegen de radicalisering. Berichten die onlangs in kranten werden gepubliceerd en die werden bevestigd door heel wat mensen uit de moslimgemeenschap, zeggen dat extremisten die op de lijn van salafistische landen als Saoedi-Arabië en Qatar zitten, mee de dienst uitmaken in de Moslimexecutieve. Die berichten moeten ons heel erg verontrusten.

Minister, u bent na de krantenartikels uiteraard op de hoogte van deze problemen. Maar was u voorheen ook al op de hoogte van de problemen in de Moslimexecutieve, aangezien u toch regelmatig contact hebt en nauw overleg pleegt met dat orgaan? Indien u daarvan op de hoogte was, waarom hebt u daar dan tijdens alle debatten dienaangaande in het parlement niet eerder over bericht? U zei zelfs dat de Moslimexecutieve opnieuw begint te functioneren.

Op welke wijze wordt u geïnformeerd over de Moslimexecutieve als dusdanig of over de werking van dit orgaan? Op welke manier en hoe frequent hebt u zelf contact met de Moslimexecutieve of met leden ervan? Kunt u meedelen wat nu precies de situatie is binnen de Moslimexecutieve? Hoe zwaar weegt desgevallend de stem van de extremisten in dat orgaan? Vindt u het verantwoord een orgaan waar, zoals nu bekend is, extremisten deel van uitmaken, zoveel belangrijke bevoegdheden en financiële middelen te geven en als een loyale partner van de Vlaamse overheid te beschouwen?

Streven de Vlaamse Regering en uzelf inderdaad naar de totstandkoming van – wat men noemt – een Europese of Vlaamse islam? Zo ja, wat houdt dit precies in?

Op welke wijze kunt u garanderen dat islamitische instanties die met de overheid samenwerken of erdoor gefinancierd worden, beantwoorden aan de definitie van die Europese islam? Past de huidige Moslimexecutieve in de eventuele strategie van de Vlaamse Regering om hier een Europese of Vlaamse islam uit te bouwen?

Acht u het niet raadzaam de erkenningsprocedures van de moskeeën on hold te zetten zolang extremisten het mee voor het zeggen hebben in de Moslimexecutieve? Zult u met betrekking tot de samenwerking met de Moslimexecutieve ingevolge alles wat de voorbije weken is bekend geworden, bepaalde initiatieven nemen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Janssens, sta mij toe om te beginnen met te zeggen dat ik vind dat u beschuldigingen uit aan mijn adres die redelijk verregaand zijn. U beschuldigt mij ervan bewust informatie te hebben achtergehouden. Quod non. Ik kom er meteen in mijn antwoord nog op terug.

U bent een beetje hardleers, maar u bent natuurlijk lid van de oppositie, dus is het wellicht uw taak, maar u blijft elke keer dezelfde dingen zeggen, namelijk datgene waarvan ik in deze commissie en in de plenaire vergadering al meerdere keren heb gezegd dat ze niet waar zijn. Mijnheer Janssens, u hebt alle recht om zoveel mogelijk vragen aan mij te stellen. Ik heb daar geen enkel probleem mee. U weet dat ook, denk ik. Ik heb ook niet het karakter of de reputatie om geen vragen te willen beantwoorden. Maar als u bepaalde beschuldigingen uit, vind ik dan ook dat u daar zeer voorzichtig mee moet omspringen en dat u dat moet kunnen hardmaken. Ik pik het echt niet dat u mij ervan beschuldigt het parlement bewust bepaalde informatie te onthouden.

In antwoord op uw eerste vraag zal ik nogmaals uitleggen hoe de financiering van de islam en de Moslimexecutieve in ons land georganiseerd is. U weet het en bent verstandig genoeg, maar het schikt uw partij om telkens opnieuw het andere verhaal te vertellen.

De federale overheid erkent de erediensten, duidt de representatieve organen van de erediensten aan en subsidieert hun werking. De Moslimexecutieve is erkend en wordt gesubsidieerd als het representatief orgaan van de moslims in België en is dus ook voor Vlaanderen de officiële gesprekspartner.

Ik heb in het parlement inderdaad gezegd dat de Moslimexecutieve opnieuw een beetje begint te functioneren. Dat had te maken met het feit dat de Moslimexecutieve de voorbije twee jaar ietwat in lopende zaken zat en niets met de problemen die u aanhaalt, en die deels waar zijn, zoals ik in de media verneem. Ik spreek over 'lopende zaken', omdat iets langer dan twee jaar geen enkel dossier tot erkenning van een moskee werd ingediend. Nu gebeurt dat wel. Dan kan ik alleen maar zeggen dat de periode van lopende zaken voorbij is en het orgaan opnieuw begint te functioneren.

Betekent dit dat we blind moeten zijn voor de problemen, waarover we allen hebben gelezen in de media en waarover collega Geens op federaal niveau uitspraken heeft gedaan? Neen. Net als u, maar dan enigszins gematigder, ben ik wat verontrust over de uitspraken van de voorzitter van de Moslimexecutieve. Blijkbaar bestaan er intern tegenstellingen tussen de meer conservatieve en de meer progressieve stemmen. De voorzitter heeft onder meer gezegd dat hij onder druk staat van vier conservatieve leden. Alle vier zouden ze afkomstig zijn uit het Brusselse. Het is correct dat er intern alsmaar meer tegenstellingen zijn tussen de meer conservatieve en de meer progressieve stemmen in de Moslimexecutieve, maar zelf vind ik het een positief signaal dat de voorzitter dat zelf bekendmaakt en dat we dit niet hebben moeten achterhalen via een rapport of een doorlichting. Daarnaast vind ik het eveneens goed dat collega Geens onmiddellijk heeft ingegrepen.

Wat uw tweede vraag betreft, ligt de verantwoordelijkheid en de bevoegdheid op federaal vlak, maar uiteraard hebben we contact gehad met het kabinet van collega Geens. Daarnaast zijn er gesprekken in de commissie Informatie en Overleg, die wordt voorgezeten door de FOD Justitie. Dit past in het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de drie gewesten en de Duitstalige Gemeenschap. Deze commissie vergadert om de drie maanden en neemt kennis op verzoek van een van de partijen van alle vragen die betrekking hebben op de erediensden.

Ikzelf, mijn kabinet en mijn administratie hebben geregeld contact met leden van de Moslimexecutieve. In het verleden is er bijvoorbeeld formeel overleg geweest op mijn kabinet, vooral met hun Nederlandstalige ondervoorzitter Mohamed Achaïbi. Daarnaast heeft mijn administratie ook contact met hem in het kader van dossiers tot erkenning.

De voorzitter van de Moslimexecutieve, de heer Smaili, heeft het in verschillende interviews over vier van de zeventien leden van de Moslimexecutieve. Hoe zwaar hun stem hierbij doorweegt, kan ik moeilijk inschatten. Duidelijk is alleszins dat de progressieve stem zich laat horen en dat we hiervoor niet doof mogen zijn.

Wat uw derde vraag betreft: Vlaanderen geeft geen euro aan de organisatie en de werking van de Moslimexecutieve. Als op basis van de eigen opvolging, vanuit de federale overheid of de veiligheids- en inlichtingendiensten signalen zouden komen, bijvoorbeeld over veiligheidsrisico's of de schending van de Grondwet of het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, dan zal ik daar uiteraard naar handelen en zullen ze de bevoegdheden die ze van Vlaanderen krijgen na een kritisch onderzoek eventueel verliezen.

Sta me toe uw vierde en vijfde vraag samen te beantwoorden. In België geldt de scheiding tussen kerk en staat en de vrijheid van godsdienst. Ik vind dat een goed principe, dat voor elke godsdienst geldt. Dat principe vindt zijn wortels in onze lange geschiedenis en moet vol worden gehandhaafd.

Het is niet aan mij om invulling te geven aan of te streven naar een totstandkoming van een levensbeschouwing of godsdienst of naar het bepalen van een strategie voor de implementatie ervan. De overheid moet wel waken over het naleven van de fundamentele rechten en vrijheden en de principes van de democratische rechtsstaat door iedereen, dus ook door een godsdienst en de bedienaars ervan, welke die godsdienst ook is. Als men de wet overtreedt, moet worden opgetreden. Op dat punt volg ik u. Als dat gebeurt, dan moeten we dat absoluut doen.

De enige bevoegdheden die ik verder heb in dezen, is het erkennen van moskeeën en ervoor zorgen dat de imams van deze erkende moskeeën aan hun inburgeringsplicht voldoen.

U vraagt of ik het raadzaam acht om de erkenningsprocedures van de moskeeën 'on hold' te zetten. U weet, want u verwees ernaar in uw vraag, dat ik tijdens de

vergadering van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand van 15 december 2015 heb aangegeven dat er bepaalde dossiers zijn ingediend. Ik sprak van 45 dossiers. Voor alle duidelijkheid – want u blijft dit insinueren – het is niet omdat er een dossier is ingediend, dat het automatisch leidt tot een erkenning.

Blijf ik achter mijn uitspraak van toen staan – en ik herhaal ze – dat ik liever een erkende moskee heb dan een niet-erkende? Ja. Maar dat wil niet zeggen dat elk van de 45 ingediende dossiers, per definitie erkend wordt. Er ligt nog altijd geen enkel dossier op mijn bureau ter erkenning. Er ligt dus ook geen dossier ter ondertekening. Ik heb iets gelezen over een moskee in Tienen, maar dat ligt dus niet op mijn bureau. Ik heb het niet ondertekend. Waar het bericht vandaan komt, is voor mij een compleet raadsel.

Ik blijf dus bij mijn standpunt dat ik liever een erkende moskee heb dan een niet-erkende moskee. Maar natuurlijk zal ik er ook op toezien dat al de 45 dossiers die nu bij de administratie liggen, goed worden bestudeerd – zoals dat trouwens gebruikelijk is bij de administratie.

U weet ook, mijnheer Janssens, dat wij het niet alleen zijn als overheid die hierover gaat. We moeten verschillende adviesvragen stellen. We hebben het advies van de Moslimexecutieve. Dat komt bij de administratie terecht. Er wordt natuurlijk ook advies gevraagd aan de Staatsveiligheid. Schort daar iets aan? Ja, dat heb ik in het verleden ook al gezegd. Moeten we te lang wachten op adviezen? Ja. En zolang die adviezen er niet zijn, ga ik niet over tot een eventuele erkenning, daar hoeft u zich alvast al geen zorgen over te maken. En dan hebben we natuurlijk ook nog het advies van de lokale besturen nodig, dat mag zeker niet ontbreken in een dossier van een erkenning van een moskee of van eender welk gebedshuis.

U vraagt of ik met betrekking tot de samenwerking met dit orgaan, bepaalde initiatieven zal nemen. Gelet op de schets die ik heb gemaakt van de bevoegdheidsverdeling en verspreide verantwoordelijkheden in dit dossier, weet u dat dit volledig bij de federale overheid zit. Ik meen dat ik u toch een klein beetje opgewekt kan maken, want ik heb voor u geïnformeerd naar de stand van zaken bij de federale overheid. Ik kan u vertellen dat er een KB is opgemaakt. Momenteel zit het bij Inspectie van Financiën (IF), het is dus al redelijk ver gevorderd. Dat KB houdt onder meer in dat er een Nederlandstalige en Franstalige subraad of kamer zal worden opgericht. Dat is goed, het is ook een van de punten die werd opgenomen in de resolutie over deradicalisering die hier werd goedgekeurd. Ik kan dit initiatief van minister Geens dan ook alleen maar toejuichen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik zal beginnen met waar u ook mee begonnen bent, met de beschuldigingen aan uw adres over het feit dat u informatie achterhoudt. U reageerde hierop dat u niet de reputatie hebt om niet te willen antwoorden of om verkeerd te antwoorden. Wat dat betreft, heb ik twee opmerkingen.

Ik heb zopas antwoord gekregen op een schriftelijke vraag in verband met de financiering van moskeeën, waarin u weigert om informatie te geven. Het is informatie die de voorbije twaalf jaar altijd door de bevoegde ministers aan het parlement ter beschikking werd gesteld. U weigert die nu te geven, dat blijkt uit een schriftelijke vraag waarop ik het antwoord voorbije vrijdag heb gekregen. Dus ja, u houdt wel degelijk informatie achter.

In september zei u hier in het parlement nog dat de Moslimexecutieve wel degelijk functioneert. Als we dan heel kort daarna over allerlei onfrisse toestanden vernemen in de media – en ook u hebt er blijkbaar via de media over vernomen – dan kan ik me maar één ding afvragen. Ofwel hebt u toen de zaken rooskleuriger voorgesteld dan ze zijn, ofwel hebt u zich toen vergist, ofwel hebt u geen idee van wat

er in de Moslimexecutieve gaande is, in een orgaan dat u als loyale partner beschouwt. Het is een van de organen die in het actieplan deradicalisering worden opgenomen als een partner die de radicalisering van de moslims in dit land moet tegengaan. Misschien hebt u geen enkele weet van wat zich allemaal afspeelt in een orgaan waarmee u, naar eigen zeggen, een heel goede en nauwe band onderhoudt.

Slechts vier op de zeventien leden van de Moslimexecutieve, zo hebt u uit de media vernomen, zouden extremisten zijn. U weet, minister, dat de stem van een extreme minderheid in dergelijke organen vaak zwaar doorweegt en dat de zwijgzame meerderheid dan vaak het onderspit moet delven.

We hebben ook gelezen in de kranten dat degenen die dwepen met salafistische landen zoals Saoedi-Arabië, de werking saboteren, dat zij helemaal geen Europese of Vlaamse islam, wat dat dan ook moge zijn, in dit land willen creëren.

Minister, ik begrijp dat u ondanks dit alles geen enkel bezwaar hebt om verder te gaan met de Moslimexecutieve en om uw zagezegd goede en nauwe samenwerking met die organisatie in stand te houden. Ik vind het onverantwoord dat een Moslim-executieve waarvan nu bekend werd gemaakt, wat door iedereen erkend wordt, ook in de moslimgemeenschap, dat die extremisten in haar rangen telt, door de Vlaamse Regering steeds meer verantwoordelijkheden, bevoegdheden en geld toegewezen krijgt. Ik had van u een daadkrachtiger antwoord verwacht. Ik had van u minstens een signaal verwacht dat u grote kuis zou willen houden in een Moslim-executieve die blijkbaar gesaboteerd wordt door een hele reeks extremisten.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): We hebben opnieuw een interessante gedachtewisseling gehad over een thema dat in de commissie geregeld aan bod komt. Minister, u hebt volgens mij goed duidelijk gemaakt wat uw rol is en wat de Vlaamse rol is ten opzichte van die Moslimexecutieve, die wel het enige officiële aanspreekpunt is waarmee we kunnen en moeten samenwerken voor heel veel verschillende zaken. Het is belangrijk voor de overheid om een aanspreekpunt te hebben. Ik heb ook liever dat de voorzitter zelf een aantal problemen blootlegt dan dat ik het ergens moet vernemen via een gelekt document of via iemand die uit de biecht heeft gesproken, of hoe dan ook. Ik heb liever dat een voorzitter dan in alle openheid moeilijkheden die hij tegenkomt in zijn werking, durft toe te geven. Ik vind dat een blijk van transparantie zoals ik die tot dusver nog niet veel gezien en gehoord heb van een Moslimexecutieve. Ik vind het dus een stap vooruit.

Mijnheer Janssens, niemand van ons zit in die executieve. U zegt enerzijds dat we geen weet hebben van wat daar gedaan wordt, maar u doet anderzijds alsof de Vlaamse Regering daarmee een symbiotische verhouding zou hebben. De waarheid ligt natuurlijk heel ver van die twee extremen. We weten er een aantal zaken van, en we zijn er helemaal niet symbiotisch mee vergroeid omdat er een scheiding is tussen kerk en staat. Het is niet de staat die deze mensen daar heeft aangesteld, ze werden door hun geloofsgemeenschap aangesteld via een bepaald systeem. Dat is wellicht voor verbetering vatbaar, maar het heeft gewerkt. Die executieve is ontwaakt uit haar lethargie. Het feit dat de minister van Justitie de Vlaamse en Franse kamer wil realiseren – iets wat ik vroeger in het parlement heb bepleit en wat ook in de resolutie is opgenomen, zoals de minister terecht heeft gezegd – is absoluut een stap in de goede richting. Het communautaire dat in ons land vaak speelt, speelt immers ook hier, andere levensbeschouwelijke strekkingen hebben zich ook al georganiseerd om daarmee rekening te houden. Ik denk dat dit normaal is. Het is een vorm van inburgering dat ook de executieve nu die Belgische realiteit erkent.

Ik wil even ingaan op uw pleidooi over de beschouwing van de Europese islam. We weten natuurlijk niet hoe een eredienst of een levensbeschouwing evolueert. De

islam is echter anders in Bosnië, in Saoedi-Arabië, in Indonesië of in Senegal, zelfs zo anders dat wie van het ene land naar het andere reist, met grote ogen zal staan kijken en zich zal afvragen of dat nu allemaal de islam is. Er zijn momenten geweest waarop de islam Europa gewelddadig is binnengevallen en op andere momenten was er op een aantal plaatsen een co-existentie. Ik denk dat de islam intern heel wat soepelheid aan de dag legt, en ik heb er vertrouwen in dat op termijn de moslims in Europa, geïmmigreerden of bekeerden, op een bepaald ogenblik een geloofsuitdrukking zullen vinden die compatibel is met de Vlaamse cultuur, met de Europese waarden en met de judeo-christelijke beschaving. Er zijn heel veel voorbeelden dat de islam, waar hij terechtgekomen is, in een midden dat gedomineerd werd door een Arabische context, een Aziatische context of in een hindoeïegemeenschap, vaak een andere vorm is gaan aannemen wat het gedrag betreft. Ondanks het feit dat we vandaag heel veel andere signalen krijgen, moeten we op lange termijn rekening houden met een positieve evolutie.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

Willy Segers (N-VA): Minister, de N-VA-fractie sluit zich uiteraard aan bij uw totaalverklaring. U hebt daarin een aantal essentiële onderdelen vermeld. Heel uw betoog was uiteraard opgebouwd op basis van de vragen in de interpellatie. Ik wil nog even de klemtoon leggen op die onderdelen waarin u het had over de Vlaamse bevoegdheden en de Vlaamse verantwoordelijkheden, want daar moeten we ons in dit parlement rechtstreeks mee bezighouden. De rest kunnen we overlaten aan onze federale collega's. Wat de Vlaamse bevoegdheden betreft, is hier duidelijk aangegeven dat onder meer de Moslimexecutieve mede bevoegd is voor het aanstellen van islamleerkrachten en het erkennen van imams. Minister, u hebt duidelijk geschetst wat u daaraan toevoegt en ook van plan bent te doen. In die context wachten wij op de verdere ontwikkelingen rond het KB waaraan de Federale Regering werkt, omdat het de Vlaamse Regering nog meer mogelijkheden zal geven om op dat vlak op te treden. Dat is afwachten, maar het is op dit ogenblik een positieve stap die we toejuichen en waarvan we hopelijk zeer snel resultaat mogen verwachten.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega's, ik dank u voor uw beschouwingen, die ik ook bijtreed. Ik heb heel weinig bijkomende vragen gehoord, dus ik kan heel kort zijn.

Mijnheer Janssens, ik weet op welke schriftelijke vraag u alludeert, maar u moet eens leren om uw vragen aan de juiste overheden te stellen. Hoeveel subsidies de verschillende provinciebesturen aan de verschillende moskeeën op hun grondgebied hebben gegeven, behoort niet tot mijn bevoegdheid. U moet die vraag laten stellen in de verschillende provincieraden, en daar bent u ook vertegenwoordigd.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, het laatste wat u zegt, is een schandalige repliek. Toen ik informeerde naar de financiering van de moskeeën voor het jaar 2014, hebt u begin vorig jaar een mooie oplijsting gemaakt van wat elke provincie heeft uitgekeerd voor de financiering van de werkingstekorten in de vijf provincies. Als u dat het ene jaar wel kunt, en het jaar nadien plots niet meer, dan is dat alleen maar kwade wil. Dan betekent dit dat u die informatie liever niet geeft, omdat ze misschien te gevoelig of voor u politiek niet gewenst is. Ik vind het ongepast dat u, als minister, dergelijke informatie achterhoudt, informatie die al twaalf jaar lang door elke minister jaar na jaar ter beschikking van het parlement wordt gesteld. En u zorgt nu voor de primeur door die informatie voor het parlement achter te houden. U zou zich als voormalig goed werkend Vlaams parlements lid die dit van een minister ook niet zou dulden, echt moeten schamen.

Ja, mijnheer Kennes, ik verwacht van een overheid die de Moslimexecutieve als een goede en loyale partner beschouwt, die de Moslimexecutieve, als een belangrijke actor in heel het integratiebeleid van de Vlaamse overheid, opneemt in allerlei plannen over radicalisering, actieplannen, resoluties enzovoort, dat die overheid en de bevoegde minister weten wat er in die organisatie gaande is. Maar blijkbaar is dat niet het geval en blijft men ziende blind in dit land. Men blijft zich blind staren op een Europese of Vlaamse islam, wat dat dan ook mag zijn. Ik weet wat het is, het is een fata morgana die alleen bestaat in het hoofd van dit establishment en van leden van deze Vlaamse Regering.

Ik kan u alleen mijn pleidooi en het pleidooi van mijn partij herhalen: stop met het subsidiëren en faciliteren van de islam, houd een strenge controle op moskeeën en moslimorganisaties zodat u voortaan informatie over onfrisse toestanden in dergelijke organisaties niet meer uit de media moet vernemen, maar dat u daar als overheid toezicht op houdt.

De voorzitter: De interpellatie is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de opvolging van de bestuurskrachtmonitoring van de lokale besturen – 739 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het ondersteuningsaanbod door de Vlaamse overheid bij de zelfevaluatie van de lokale besturen – 807 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) georganiseerde bestuurskrachtmeting voor plattelandsgemeenten – 923 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister, in essentie gaat mijn vraag over de lokale bestuurskrachtmonitoring, een project dat al een tijdje in voorbereiding is. Het is gebaseerd op een studie van het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen (SBOV) dat een ondersteunend instrument wil creëren voor lokale besturen om hun bestuurskracht te beoordelen en daar nadien naar te handelen.

U hebt zelf een tijdje geleden aangekondigd dat u aan elke gemeente een standaardrapport hebt bezorgd en dat u een overheidsopdracht hebt uitgeschreven om een consultant op afroep ter beschikking te stellen van de lokale besturen voor het begeleiden van die onderzoeken. Dat is niet zonder belang.

In het rapport van het Steunpunt staat onder meer de aanbeveling dat de bestuurskracht van de gemeentebesturen en OCMW 's zou moeten worden gemeten. We kennen het voornemen van deze Vlaamse Regering om het OCMW en de gemeente te integreren. Dan lijkt het logisch dat die OCMW 's ook bij die oefening worden betrokken.

Er wordt ook een uitje gemaakt naar onze noorderburen. Zo wordt er een online-monitor voorgesteld: waarstaatjegemeente.nl. Ik heb die website eens bekeken en die is vergelijkbaar met onze gemeentelijke profielschetsen.

Belangrijk is ook de notie in het rapport dat SBOV duidelijk stelt dat het versterken van de lokale bestuurskracht niet alleen een zaak is van de beleidsverantwoordelijken op het lokale bestuursniveau, maar ook op het centrale bestuursniveau of omgekeerd.

Ik leg daarbij meteen de link met de bestuurskrachtmeting voor plattelandsgemeenten. Ik heb ook al een vraag gesteld aan minister Schauvliege in de commissie Landbouw over een andere bestuurskrachtmeting voor de plattelandsgemeenten met een strengere selectie dan deze die het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) heeft gedaan. Daarbij vertrekt men van een bestuurskrachtmonitor. ABB zou basisgegevens voor die bestuurskrachtmonitor die zij hebben ontwikkeld, doorspelen naar de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) opdat deze niet opnieuw die oefening zou moeten maken. Bij de VLM-oefening zien we echter toch nog iets anders, men gaat daar namelijk met een visitatie achteraf werken.

Minister, bestaat er binnen de bestuurskrachtmonitoring die in uw handen ligt een initiatief om ook de OCMW 's te betrekken bij die monitoring? Zo ja, hoe gebeurt dat? Zo neen, waarom niet of nog niet?

Ziet u die monitoring en de begeleiding door de consultant als een eenmalig initiatief, onder andere met het oog op het jaar van de waarheid als het erop aankomt, over de vrijwillige fusies? Ziet u dat als een eenmalig initiatief voor 2016, of zullen gemeenten die nu geen beroep hebben gedaan op de begeleiding of op uw voorstel, ook de volgende jaren nog die mogelijkheid hebben?

De lokale bestuurskracht lijkt mij een gedeelde verantwoordelijkheid van de lokale besturen en van de Vlaamse overheid. Hoe ziet u de samenwerking daaromtrent evolueren? Gaat die in de toekomst nog ruimer dan de begeleiding die u vandaag via de overheidsopdracht hebt aangeboden? Of denkt u misschien aan een traject na het onderzoek waarbij lokale besturen concreet begeleid worden bij initiatieven die zij kunnen nemen tot het versterken van die bestuurskracht? Dan hebben we het al heel snel over fusies of verregaande intergemeentelijke samenwerking. Bent u van plan om ook wat dat betreft in wat begeleiding te voorzien?

Dan is er ook nog de bestuurskrachtmeting voor de plattelandsgemeenten. Minister Schauvliege heeft duidelijk gezegd dat er heel goed wordt samengewerkt tussen het Agentschap Binnenlands Bestuur en de Vlaamse Landmaatschappij als het erop aankomt gegevens uit te wisselen en dergelijke meer. Minister Schauvliege heeft mij ook gezegd dat er gemeenten van de ene pot naar de andere worden overgeheveld als daar goede argumenten voor zijn. Klopt dat? Is dat al gebeurd? Welke gemeenten kwamen daarvoor in aanmerking?

Ik blijf erbij dat het niet altijd zin heeft om twee aparte oefeningen in stand te houden, tenzij natuurlijk blijkt dat de beide een totaal fundamenteel verschillende invalshoek hebben en niet geïntegreerd kunnen worden. Maar mij lijkt het niet dat dit niet mogelijk is en dan denk ik dat het interessant zou zijn om beide trajecten te integreren, om één model te creëren dat de bestuurskracht meet en in begeleiding en zo meer voorziet voor alle gemeenten in Vlaanderen. Ik denk dat dat de toekomst zou kunnen zijn. Bent u van hetzelfde oordeel? Zo ja, welke stappen ziet u daar mogelijk?

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Ik dank collega Maertens voor deze mooie inleiding en de mooie schets van de lokale bestuurskracht. Minister, 'lokale bestuurskracht' was de

voorbijge jaren misschien wel het populairste begrip in deze commissie, maar sinds anderhalf jaar moet het misschien toch de duimen leggen voor het woord 'besparingen'.

De bestuurskrachtmonitor werd in juni 2015 voorgesteld. Het is de bedoeling dat elk lokaal bestuur op de website van het agentschap een rapport kan downloaden. Er is ook een reeks richtvragen tot zelfevaluatie ter beschikking gesteld. Eind november 2015 hebt u de lokale besturen nog een bijkomend aanbod gedaan. We hebben het daar bij de bespreking van uw beleidsbrief ook uitvoerig over gehad. U geeft aan een 25-tal besturen de mogelijkheid om zich te laten begeleiden door een externe consultant, om workshops te organiseren die de gemeenten moeten helpen bij onder andere het interpreteren van de indicatoren en de antwoorden op de richtvragen, het trekken van relevante conclusies, het formuleren van aanbevelingen en het opstellen van een actieplan. Als ik me niet vergis, hebt u daar een bedrag van 85.000 euro voor uitgetrokken.

Steden en gemeenten die zich kandidaat wensten te stellen om op dat aanbod in te gaan, moesten dat uiterlijk op 8 januari van dit jaar doen. Afhankelijk van het feit of het aantal kandidaturen hoger ligt dan 25 en of men boven het beschikbare budget zit of niet, zou een stuurgroep de ingediende kandidaturen beoordelen, om zo tot een definitieve selectie te komen.

Minister, hoeveel steden en gemeenten hebben zich uiteindelijk kandidaat gesteld voor die oefening? Is de selectie al gebeurd? Zo ja, in welke steden en gemeenten zal de externe consultant aan de slag gaan? Hoeveel steden en gemeenten gingen reeds aan de slag met de richtvragen tot zelfevaluatie? Krijgt de projectverantwoordelijke bij het agentschap daar feedback over? Ik weet dat het niet verplicht is om feedback te geven aan het agentschap, maar gebeurt dat? En zo ja, hoeveel hebben er al feedback gegeven? Kunnen er al lessen getrokken worden uit de eerste zes maanden dat de bestuurskrachtmonitor en de rapporten ter beschikking zijn? Bent u van oordeel dat de waarde van het instrument al voldoende bekend is bij de lokale besturen? Plant u een vervolgopdracht voor het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie?

Het rapport van Audit Vlaanderen over de structurele bevindingen uit de eerste reeks organisatieaudits, dat half december 2015 werd voorgesteld, bevat ook een aantal aanbevelingen die betrekking hebben op de bestuurskracht. Overweegt u om de evaluatie van de bestuurskracht in de toekomst te integreren in de organisatieaudits van de lokale besturen, om zo tot de bestuurskrachtvisities te komen waarvan sprake is in het eindrapport van het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega's, bedankt voor de vragen. Het is een opportuniteit om een en ander te verduidelijken, want ik heb de afgelopen weken een aantal artikelen gelezen in de media, waarin de link werd gelegd tussen bestuurskrachtmonitoring en eventuele consultancy enerzijds en fusies anderzijds. Dat staat compleet los van elkaar, collega's. Er zijn nu een aantal lokale besturen geselecteerd, maar dat staat los van een eventueel fusietraject. Ik heb niet gezegd dat iemand hier aanwezig die geruchten de media heeft ingestuurd, maar die zijn wel verschenen. Ik wou dus nog even de puntjes op de i zetten: het een heeft absoluut niets met het ander te maken.

U weet dat wij met deze Vlaamse Regering absoluut geloven in de autonomie en de sterkte van de lokale besturen. Dat is heel duidelijk in zowel mijn beleidsnota als mijn beleidsbrief. Wij willen meer ondersteunen in plaats van alles van bovenaf op te leggen. Wij willen af van de betuttelende keizer-kostermentaliteit.

Door de oprichting in 2014 van de externe audits van de lokale besturen willen we de lokale besturen meer ondersteunen bij hun interne organisatiebeheersing.

We verzamelen en publiceren tal van indicatoren, zowel financiële als niet-financiële, die de lokale besturen moeten helpen bij het beter beoordelen, het beter formuleren en het opvolgen van noodzakelijke beleidsmaatregelen. Dat is de verantwoordelijkheid van het lokale bestuur. Dat doen zij doorgaans op een voortreffelijke wijze. Wij willen natuurlijk de gemeenten ondersteunen in hun evaluatie van de eigen bestuurskracht en in de mogelijke maatregelen die nodig zijn om die bestuurskracht te verhogen. Ik ga mij niet uitspreken over de bestuurskracht van een lokaal bestuur. Het kan niet beter zijn dan die verantwoordelijkheid in handen van het desbetreffende lokale bestuur te geven. Zij kunnen dat als geen ander goed inschatten. Dat neemt niet weg dat we ook een aantal instrumenten willen aanreiken om als een soort van tool te gebruiken bij die meting.

We hebben dit op verschillende manieren gedaan, bijvoorbeeld door middel van een wetenschappelijk rapport van het Steunpunt, met de indicatoren en de verdere richtvragen. Ook door het rapporteren op maat van elke gemeente. Er bestaat niet zoiets als de doorsnee Vlaamse gemeente, er is geen enkele Vlaamse gemeente gelijk aan een andere. We moeten dus echt maatwerk kunnen leveren. Er was ook het aanbod van externe consultancy, waarvoor de besturen zich voor 8 januari 2016 kandidaat moesten stellen.

Mijnheer De Loor, er hebben zich dertig gemeentebesturen kandidaat gesteld. De kandidaturen worden momenteel beoordeeld door een stuurgroep. Er zijn er negentien geselecteerd die aan de criteria voldeden en in aanmerking kwamen.

Mijnheer Maertens, u vroeg naar het concrete project van de VLM. Bij die dertig zaten er een paar die niet in aanmerking kwamen voor onze openstelling maar wel voor het VLM-project. Wij hebben vier gemeenten doorgestuurd. Ik zal meten zeggen welke.

Het is de bedoeling dat de Stuurgroep de selectie van de besturen op korte termijn afrondt. Vervolgens zullen de geselecteerde besturen hiervan op de hoogte worden gebracht. Die mededelingen zullen op korte termijn gebeuren.

Mijnheer De Loor, mijn administratie heeft de afgelopen maanden grote inspanningen geleverd om zowel het rapport van het Steunpunt als de rapporten per gemeente bekend te maken bij de lokale besturen. Op 27 november 2015 heeft ieder college nog een uitnodiging ontvangen om in te stappen in een mogelijk traject met een externe consultancy. Het project is ondertussen genoegzaam bekend. Het is bij elk lokaal bestuur doorgedrongen dat er zoiets bestaat als wat wij nu aanbieden.

Noch mijn kabinet noch mijn administratie heeft op dit moment zicht op hoeveel gemeenten er hiermee aan de slag zijn gegaan en op welke manier. Ik geloof in de autonomie en in de daadkracht van de lokale besturen. Ik vind het constante betuttelende optreden met het vingertje niet goed. De instrumenten zijn goed, voldoende en ruim bekend. Het is de verantwoordelijkheid van de lokale besturen om daar nu mee aan de slag te gaan.

Mijnheer Maertens, neen, ik zal geen initiatief nemen ten aanzien van de OCMW's. Dat is misschien een heel kort antwoord, maar ik zal er nog enkele zinnen aan breien. U weet dat in het onderzoek van het Steunpunt de focus 'bestuurskracht' op de gemeenten lag. Er zijn in de individuele bestuurskrachtrapporten per gemeente geen gegevens opgenomen wat de OCMW's betreft. In de andere instrumenten worden de OCMW's natuurlijk niet over het hoofd gezien.

Ik geef u enkele voorbeelden. Bij de vele informatie op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) worden de OCMW's wel degelijk meegenomen. Zo bevatten de financiële informatie uit de BBB-rapporten (Beter Bestuurlijk Beleid) en de niet-financiële informatie heel wat indicatoren met betrekking tot de

OCMW's. Ik ben er absoluut van overtuigd dat in de workshops die Idea Consult zal geven bij de geselecteerde besturen zeker zal worden bekeken in welke mate de OCMW's betrokken kunnen worden. Maar dat is natuurlijk afhankelijk van de lokale wensen en de wensen van de desbetreffende lokale besturen.

Mijnheer De Loor, ik zal niet voorzien in een vervolgopdracht voor het Steunpunt. Mijn antwoord is heel kort, en ik zal er geen verdere zinnen aan breien.

Zal het aanbod van begeleiding bij het onderzoek inzake bestuurskracht een eenmalig initiatief zijn voor 2016? We mogen niet op de zaken vooruitlopen. De begeleiding van de lokale besturen door het externe consultancybedrijf moet nog starten. Het is best om af te wachten wat dat allemaal concreet oplevert, om dan op basis van een evaluatie van de resultaten uit te maken of er een vervolg nodig is. Maar ik zeg nu niet per definitie neen. Ik wil niet vooruitlopen enerzijds op hoe het loopt en anderzijds op een eventuele evaluatie van die zaken.

Mijnheer Maertens, de lokale bestuurskracht is een gedeelde verantwoordelijkheid van het Vlaamse en het lokale bestuursniveau. Is de samenwerking ruimer dan de aangeboden begeleiding door ABB? U verwijst in die vraag zelf naar fusies. Ik heb in het begin van mijn antwoord heel duidelijk gezegd dat er absoluut geen verband is tussen de twee. Het is niet zo dat een van de negentien geselecteerde gemeenten die instappen in die externe consultancyronde per definitie fusieplannen hebben. Laat dat duidelijk zijn. Het is ook niet zo dat ik per definitie van hen verwacht dat ze fuseren. Dat is een ander debat. Het ene staat los van het andere. Het is wel belangrijk dat nog eens te zeggen omdat ook de heer Maertens er een vraag over stelt.

Het resultaat van externe consultancy bij de betrokken besturen moet in mijn ogen een soort stappenplan zijn voor de verbetering van het bestuursplan. Het moet vooral door het lokale bestuur worden gedragen. Zij moeten daarvoor zelf de verantwoordelijkheid opnemen. Dat kadert in de globale aanpak of in onze visie op hoe wij moeten omgaan met lokale besturen: niet meer van bovenaf maar meer ondersteunen omdat wij zelf vinden dat zij meer verantwoordelijkheid moeten en ook mogen nemen in dezen. Wij vinden ook dat zij een stappenplan moeten uitwerken dat door henzelf wordt gedragen.

Overweeg ik de evaluatie van de bestuurskracht in de toekomst te integreren in de organisatie-audits? Zal ik eventueel komen tot bestuurskrachtvisitaties? Ik koppel aan deze vraag van de heer De Loor meteen de vraag van de heer Maertens of ik van plan ben het Nederlandse model van de online gemeentemonitor te ontwikkelen. Het aantal ondersteunende maatregelen vanuit de Vlaamse Regering aan de lokale besturen is redelijk groot. Het is goed om stap voor stap te werk te gaan en om eerst volop in te zetten op de ondersteuningsinstrumenten die er zijn vooraleer we een hele batterij nieuwe initiatieven en ondersteuningsinstrumenten ontwikkelen. Misschien heb ik tijdens de bespreking van de beleidsbrief gezegd dat we tegen de zomer van 2016 een evaluatierapport hebben gevraagd omtrent het algemene ondersteuningsaanbod inzake bestuurskracht. Het is goed om deze rapporten af te wachten vooraleer nu vooruit te lopen op de zaken.

U weet dat voor de dertien centrumsteden een driejaarlijkse Stadsmonitor bestaat met allerlei zeer interessante informatie: statistieken over de dertien centrumsteden, inclusief indicatoren met betrekking tot de betrokkenheid, de participatie en het gedrag van de stedelingen. Ik heb mijn administratie gevraagd om na te gaan in hoeverre een soortgelijke monitor er zou kunnen komen voor de 295 andere Vlaamse lokale besturen.

De administratie is wat dit betreft momenteel bezig met een haalbaarheidsonderzoek. Als ik me niet vergis, was het vorig jaar dat we de vernieuwde Stadsmonitor

hebben voorgesteld. De dertien centrumsteden zijn absoluut heel blij met dit nieuwe instrument. Ze vinden het heel gebruiksvriendelijk en handig.

Mijnheer Maertens, u stelde vragen over de VLM. Ik heb natuurlijk al veel beantwoord, dus als u het mij toestaat, zal ik de algemene principes niet herhalen. Dat is ook niet de bedoeling.

Ik heb u gezegd dat van de dertig gemeenten die hadden ingetekend op het project van ABB – laten we het gemakshalve zo noemen – er vier geweest zijn waarvan we hebben gezegd dat ze eigenlijk beter zouden passen in het VLM-traject. We hebben die informatie doorgegeven aan de VLM. We hebben niet gewoon gezegd: "Trek uw plan." Het waren de gemeenten Kortesseem, Lierde, Peer en Pepingen.

Op het instrument van de VLM ga ik niet concreet in. U hebt zelf al aangegeven dat u de vraag ook al aan minister Schauvliege hebt gesteld. U weet dat het instrument een heel andere focus heeft. Het concentreert zich op een beperkte doelgroep met heel specifieke problemen: de plattelandsgemeenten. 'Problemen' is in dezen geen goede woordkeuze; 'uitdagingen' vind ik beter. Het zijn dus gemeenten die voor andere uitdagingen staan dan de andere lokale besturen.

Ik kan u ook nog meegeven dat ook vanuit het Agentschap Binnenlands Bestuur initiatief is genomen inzake het ondersteunen van lokale besturen in een bestuurskrachtonderzoek. Maar ik kan u ook meegeven dat we alle expertise die we daar hebben opgebouwd, ook hebben gedeeld met en complementair hebben gemaakt aan wat de VLM al had gedaan. De bestuurskrachtmeting van de VLM is immers reeds aan zijn vierde oproep toe. Dat is goed, en ik heb absoluut geen signalen opgevangen dat dit initiatief van de VLM en dus van minister Schauvliege, niet zou worden geapprecieerd door de doelgroep van de plattelandsgemeenten.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord op onze uitgebreide vragen. Ik noteer een aantal interessante dingen. Ik denk dat het uiteraard goed is dat we eerst evalueren, dat we eerst bekijken hoe deze oefening nu loopt, om dan te beslissen of we ermee verder gaan. Dat u nu niet per definitie 'neen' zegt tegen een vervolgtraject de komende jaren, maar dat u eerst wilt evalueren en afwachten, lijkt me het correcte standpunt.

Het verheugt me dat er vandaag een haalbaarheidsonderzoek gebeurt bij het Agentschap Binnenlands Bestuur om te bekijken of we iets zoals de Stadsmonitor, dat een heel interessant instrument is voor de steden, maar ook voor de Vlaamse Regering en voor het Vlaams Parlement, kunnen uitrollen over meer gemeenten dan de centrumsteden alleen.

Mijn heel concrete vraag is wanneer u een antwoord, een resultaat van uw administratie verwacht. We zullen dan zien wat we kunnen doen, zeker indien we het haalbaarheidsonderzoek samenleggen met de evaluatie van de bestuurskrachtmetingen. Misschien is het een opstapje naar een uitrol over heel Vlaanderen. Misschien wordt het het opstapje naar die ene geïntegreerde bestuurskrachtoefening, waar – naar ik vermoed – nog enig werk en overleg voor nodig is. Als we een efficiënte overheid willen zijn en we dat ook duidelijk willen uitdragen, hebben we alle baat bij het concentreren.

Wat betreft de link tussen bestuurskracht en fusie, ben ik het met u eens dat de oefening inzake bestuurskracht niet bedoeld is om te bekijken welke gemeenten moeten fusioneren en welke niet. Ik weet heel goed dat de oefening vooral bedoeld is om de gemeenten aan te zetten tot verbetering. Dat is goed, maar het kan ook zijn dat de gemeente voor zichzelf uitmaakt dat het beter is om toch te fusioneren.

En dan moeten we toch eens nadenken over de verdere begeleiding. Misschien is die niet onmenselijk, zeker niet als we weten dat het Agentschap Binnenlands Bestuur een andere rol zal krijgen en we het toezicht beperken en vereenvoudigen. Ongetwijfeld zitten daar ook kwaliteitsvolle mensen die een andere rol op zich kunnen nemen. We moeten daar op langere termijn zeker eens over nadenken.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Minister, ik wil u danken voor de antwoorden. Ik ben wel geschrokken door het kleine aantal steden en gemeenten dat zich kandidaat heeft gesteld. Het zijn er dertig, waarvan er negentien geselecteerd zijn. Kunt u ons ook zeggen welke dertig zich oorspronkelijk kandidaat hadden gesteld? Ik had dit graag geweten. En indien niet, kunt u dan het profiel van die gemeenten schetsen? *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Goed. Ik heb hier al eens de bekommernis geuit dat het misschien de sterke besturen zijn met grote bestuurskracht die hebben ingetekend op het begeleidings-traject en dat de minder goede leerlingen van de klas de kelk aan zich voorbij zouden laten gaan. Ik hoop dat dat niet het geval is, minister, dat net het omgekeerde waar is.

Er zijn er ondertussen negentien geselecteerd. U zegt dat ze op korte termijn kenbaar zullen worden gemaakt en dat op korte termijn de definitieve selectie zal gebeuren. Wat bedoelt u precies met 'op korte termijn'? En welke criteria hebben de doorslag gegeven? De criteria om al dan niet over te gaan tot de begeleiding en het opstarten van de workshops, heb ik tot nu nergens teruggevonden.

Minister, ik heb ook gevraagd of de projectverantwoordelijke van het Agentschap Binnenlands Bestuur feedback krijgt over de steden en gemeenten die vragen om zelfevaluatie. U zegt dat dit niet gebeurt, dat er geen keizer-kostermentaliteit is. Ik denk dat niemand in deze commissie daarvoor pleit. Ik denk wel dat het goed zou zijn dat er een vorm van vrijwillige feedback is zodat er met het oog op de toekomst ook lessen uit kunnen worden getrokken.

Ik wil er toch nog eens voor pleiten om zowel de bestuurskrachtmonitor als de waarde ervan nog meer kenbaar te maken. Dat is nodig als we zien hoe weinig steden en gemeenten zich maar kandidaat hebben gesteld: 30 op 308, dat is niet veel.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, los van het aantal geselecteerde gemeenten, wil ik u graag geloven wanneer u zegt dat de bestuurskrachtmonitor, het onderzoek, volledig los staat van het fusieverhaal. Het is goed dat u er duidelijkheid over verschaft. Het werd ook als dusdanig gecommuniceerd door uw kabinet. De negentien zijn geselecteerd.

Er is niet onmiddellijk een verband gelegd met de fusie, daarmee ben ik het volledig eens. Het resultaat was echter dat er een groot artikel in Het Nieuwsblad verscheen met in de titel dat deze gemeenten een fusie onderzoeken. Ik vind dit een heel ongelukkige communicatie. Door wie dat is gebeurd, is natuurlijk een andere zaak.

De titel heeft kwaad bloed gezet bij meerdere gemeenten. Ze doen mee aan de bestuurskrachtmonitor om vooral hun interne werking te laten evalueren, niet om een fusie voor te bereiden. Ze waren dus verbaasd over het artikel in kwestie. Ze zagen zich genooddaakt om via de lokale pers te reageren om te ontkennen dat de audit gevraagd werd met het oog op een mogelijke fusie. Het was dus niet verstandig om in de communicatie, door wie die ook gevoerd werd, de bestuurskrachtmonitor te linken aan fusies. Als het al de bedoeling was om via deze audit na te gaan of er ruimte is of was voor fusies in de betrokken gemeenten, staan we

nu, door de perceptie die werd gecreëerd, verder af dan ooit. Het heeft zeker niet geholpen om het draagvlak, als dat er al zou zijn, in die gemeenten te vergroten.

Minister, zou het niet beter zijn geweest om de resultaten van deze audits af te wachten vooraleer er een conclusie werd getrokken over de fusies? We zouden achteraf, nadat we in kennis zijn gesteld van de resultaten van dit objectief onderzoek – want het is goed dat het gebeurt –, eventueel bepaalde conclusies kunnen trekken die te maken zouden kunnen hebben met fusies. Voor bepaalde kleinere gemeenten zou dat een goede zaak geweest zijn, maar ik vrees dat de perceptie dat de audit er alleen maar komt om de fusies voor te bereiden, hier geen goed aan doet. Ik geloof niet dat het zo is, maar het is spijtig dat die sfeer is ontstaan. Hoe kan dit worden rechtgezet?

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik heb hier vorige week ook de 19 gelukkigen gezien op wegwijzers: voor Puurs wijst de wegwijzer het beleid naar rechts, voor Londerzeel naar links. Daar kunnen we ons vragen bij stellen.

Er waren 30 genomineerden, 19 gelukkigen, 4 zijn doorverwezen naar de VLM. Zijn er voor die andere 7 nog mogelijkheden om er iets aan te doen? Op grond van welke criteria werd geselecteerd en hebben die andere 7 nog hoop? Mocht u voor de 289 andere gemeenten interesse hebben op vlak van samenwerking, denk ik dat u een geweldig succes zou hebben. Die succesfactor zou ik nog wel willen stimuleren als missing link. Dat blijkt trouwens ook uit de bestuurskrachtmetering van de VLM bij de 45 plattelandsgemeenten die tot nu toe onderzocht worden om na te gaan waar er interesse is. Daaruit blijkt dat pooling van administratieve functies absoluut interesse wegdraagt. Binnen welke periode mogen we een stimulans verwachten voor die intense samenwerking?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik wil de verwarring enigszins wegnemen. Mijnheer De Meulemeester, Het Nieuwsblad heeft het rapport gemaakt van een aantal gemeenten, vervolgens het rapport van een aantal burgemeesters en vervolgens onder burgers van bepaalde gemeenten een enquête gehouden om te vragen of ze wilden fuseren of niet. Die communicatie kwam niet van ons. Wij hebben dat ook maar vastgesteld, alsook het feit dat Het Nieuwsblad in de resultaten van de enquête de link gelegd heeft naar onder andere de middelen en de consultancy, de bestuurskrachtmetering en dergelijke meer in de negentien geselecteerde gemeenten.

Toen wij dat hebben vastgesteld, hebben wij onmiddellijk naar die krant getelefoneerd en gezegd dat het ene totaal niets te maken heeft met het andere. Ik moet jullie er toch niet op wijzen dat je nooit de media in de hand hebt! Ik schrijf geen krantenartikelen – soms is dat jammer, soms is dat goed – laat staan dat ik verantwoordelijk ben voor krantenkoppen. Wij hebben dat rechtgezet, maar dat is u wellicht niet opgevallen. De dag daarna stond immers op een plaats ter grootte van een postzegel dat er inderdaad geen verband was tussen enerzijds de enquête van de desbetreffende krant en anderzijds de extra financiering die wij nu geven in het kader van de consultancyondersteuning voor de bestuurskrachtmetering.

Ik vind het zeer jammer dat die twee zaken vermengd zijn geraakt, want het ene heeft totaal niets te maken met het andere. Dat de negentien geselecteerde gemeenten die extra ondersteuning nu krijgen, betekent niet dat ze door ons ook in de richting van een fusie zullen worden geduwd. Het uitgangspunt is altijd vrijwillige fusies geweest.

Mijnheer De Loor, ik heb een klein foutje gemaakt. Mijn antwoord was nogal verwarrend: ik heb gezegd dat dertig lokale besturen een project hebben ingediend

en dat er negentien geselecteerd zijn. Dan heb ik gezegd: de jury is ermee bezig en binnenkort wordt de selectie openbaar gemaakt. Twee weken geleden was ik echter afwezig wegens ziekte en ik heb hier nog een oude voorbereiding in mijn map. Ondertussen zijn die negentien lokale besturen op de hoogte gebracht.

U vraagt ook een lijst van de dertig gemeenten. Ik heb ze niet bij me, maar ik zal ze aan de commissiesecretaris bezorgen, net als de criteria, waarnaar ook de heer Doomst vroeg.

Mijnheer De Loor, u zegt dat dertig lokale besturen die een project hebben ingediend, weinig is. Ik vind dat niet, want het is 10 procent. Ik zal u de lijst bezorgen en dan kunt u zelf oordelen of u daaruit bepaalde conclusies kunt trekken. De selectie is afgerond door de jury en de VVSG. Zoals gezegd zal ik u de beide lijsten, zowel de criteria als de dertig indieners bezorgen.

Mijnheer Maertens, haalbaarheidsonderzoek, Stadsmonitor: ik denk dat het gevaarlijk is daar een deadline op te kleven. Dat zal ik dan ook niet doen. U weet dat de stadsmonitor gebaseerd is op een survey. Nu moeten we eerst nagaan of we dat principe al kunnen uitrollen naar alle 308, want dat lijkt met niet zo evident.

Mijnheer Doomst, ik weet dat u, terecht, een groot pleitbezorger bent voor het stimuleren van allerlei samenwerkingsverbanden. U weet dat wij daarop ook volop willen inzetten en uiteraard zullen we die niet uit het oog verliezen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Ik kijk uit naar de dertig initiële inschrijvers op het project. Minister, ik denk dat de bestuurskrachtmonitor een heel interessant instrument is en dat het wenselijk is de waarde van dit instrument nog meer bekend te maken bij de lokale besturen. Ik doe een pleidooi om daar extra inspanningen voor te doen, zodat de mogelijkheid die de lokale besturen geboden wordt om een spiegel voor te houden, maximaal aangegrepen wordt. De lokale discussie over de bestuurskracht kan heel nuttig zijn om te komen tot sterke lokale besturen met een hoge bestuurskracht.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van het OCMW in de gemeente – 747 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van gemeente en OCMW – 976 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verplichte integratie van OCMW's in gemeentebesturen – 996 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de integratie van OCMW en gemeente – 1005 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): De timing komt goed uit, minister. Ik ben trouwens blij dat u er nog gezonder uitziet dan twee weken geleden. Daardoor kon de vraag niet worden behandeld en zitten we nog altijd met het ei. We zaten met Kerstmis immers vol verwachting bij de kribbe, maar er is geen resultaat gekomen en de ster van Borsus is niet blijven stille staan.

Op 27 januari hebben we toch enige tijdelijkheid gekregen uit de Kamercommissie, waar de minister zegt "dat de nieuwe federale wet niet zal voorzien in de bevoegdheid van de gewesten om de integratie te verplichten ten aanzien van de lokale besturen. Er bestaat momenteel geen consensus in de regering over dit dossier, met name over de moeilijke vraag of men gebruik moet maken van een wet aangenomen bij gewone meerderheid of een wet aangenomen bij bijzondere meerderheid". Hij zegt dat zodra in de ministerraad een akkoord bereikt is in eerste lezing, dat gecommuniceerd zal worden aan de commissie. Dat antwoord is dus opnieuw wat 'Borsusgich', een beetje diffuus.

Minister, wat zijn de precieze gevolgen van die uitspraken van de minister op het vlak van integratie? Betekent dit dat de verplichte integratie inderdaad niet zal kunnen? Betekent dat ook niet een groot gevaar dat we daarna met gemeenten met twee snelheden worden geconfronteerd: verplichten en niet verplichten?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Mijn vraag ligt in dezelfde lijn. Wij hebben inderdaad ook de kerstperiode afgewacht voor dat beloofde cadeautje dat u had aangekondigd, minister, maar dat er niet is gekomen, tenzij het in de federale kerstkribbe gelegd is.

Afgelopen woensdag, 27 januari, zei minister Borsus letterlijk over de integratie tussen OCMW en gemeenten: "In de eerste plaats herhaal ik dat ik mij strikt wil houden aan het regeerakkoord zodat een organieke integratie van de gemeente-

besturen en de OCMW's mogelijk wordt. Ik benadruk in dat opzicht de term 'mogelijk'. Dit betekent dat de nieuwe federale wet niet zal voorzien in de bevoegdheid van de gewesten om de integratie te verplichten ten aanzien van de lokale besturen. Er bestaat momenteel geen consensus in de regering over het dossier, met name over de moeilijke vraag of men gebruik moet maken van een wet aangenomen bij gewone meerderheid of een wet aangenomen bij bijzondere meerderheid." Collega Doomst zei het daarnet ook al.

Betekent deze uitspraak dat de integratie van de OCMW's en de gemeenten in Vlaanderen mogelijk wordt en er dus geen aparte rechtspersoon vereist is? Betekent deze uitspraak dat de integratie van de OCMW's en de gemeenten in Vlaanderen niet verplicht kan worden en de deadline van 1 januari 2019 vervalt? Hoe zult u hiermee omgaan? Wat betekent deze uitspraak voor de integratie van gemeenteraad en OCMW-raad? Hoe en wanneer zult u de steden, gemeenten en OCMW's uitsluiten geven over de integratie tussen gemeenten en OCMW's?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, we hadden sterk op een kerstcadeau gehoopt. In plaats daarvan kregen we onlangs een verklaring van staatssecretaris Borsus dat het dossier blijkt vast te zitten bij gebrek aan consensus bij de Federale Regering. Er zou nog altijd onenigheid bestaan over de vraag of dit bij gewone meerderheid of met een bijzondere meerderheid moet worden geregeld.

Voor Open Vld betekent de integratie een belangrijk onderdeel van de institutionele hervormingen in het Vlaams regeerakkoord. We zijn dan ook ten zeerste verontrust over dit onheilspellend bericht van de Kamercommissie van vorige week.

Daarom heb ik de volgende vragen. Kunt u bevestigen dat de geplande federale wet Vlaanderen niet de bevoegdheid zal geven om gemeenten te verplichten tot een integratie van hun OCMW? Kunt u bevestigen dat er nog steeds onenigheid is over de vraag of het gaat om een gewone of een bijzondere meerderheid in de federale Kamer? Blijft u bij het voornemen in het regeerakkoord en de concept-nota om tegen 2019 te komen tot een verplichte integratie? Welke stappen zult u zetten om dit doel te bereiken?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister, onze fractie is 300 procent overtuigd van de voordelen van de integratie van de gemeenten met het OCMW. Een echt geïntegreerd lokaal sociaal beleid, met de gemeenteraad als aansturend beleidsorgaan, is echt cruciaal, waarbij het eenvoordeurprincipe wordt gehanteerd. Dat zorgt voor meer klantvriendelijkheid en werkt de stigmatisering weg die sommigen niet willen. Als er als afgeleide misschien efficiëntiewinsten zijn, laten we die dan investeren in het lokaal sociaal beleid. Dit zijn in een notendop de grote voordelen van een project dat in het regeerakkoord als heel ambitieus werd ingeschreven en waarachter de meerderheid in het Vlaams Parlement keihard blijft staan. Ik meen toch ook te mogen spreken voor onze coalitiepartners.

We worden enigszins ongerust, gelet op de vragen in het federaal parlement en de reactie en het antwoord van staatssecretaris Borsus. Ik herhaal niet wat al werd gezegd en stel mijn enige vraag: wat moeten we hier nu mee?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Pira, u hebt correct geciteerd wat vorige week in de Kamercommissie werd gezegd. Ik heb dat ook gelezen en ben er absoluut niet mee opgezet.

De discussie over een tweederde meerderheid of een gewone meerderheid is eigenlijk zonder voorwerp. Wij vragen geen staatshervorming, wat we wel zouden willen... Alle gekheid op een stokje, er zijn duidelijke afspraken gemaakt. In het federaal regeerakkoord is namelijk heel duidelijk afgesproken dat er geen zoveelste staatshervorming komt en dat er een communautaire stilstand is. Vlaanderen vraagt geen aanpassing van de bijzondere wet en geen bevoegdheidsoverdracht. Die hebben we ook niet nodig, omdat we de faciliteitengemeenten uit de regeling hebben gehouden. Dit moet dus niet met een tweederde meerderheid, maar bij gewone meerderheid.

Staatssecretaris Borsus zegt dat er geen consensus bestaat bij de regering en haalt het voorbeeld aan van het soort meerderheid waarmee dit dossier moet worden goedgekeurd, maar de niet-consensus is ruimer dan dat. Ik heb onmiddellijk contact opgenomen met het federaal niveau, me daarbij niet beperkend tot de leden van mijn partij, en heb gezegd dat ik graag zou hebben dat de Federale Regering ten laatste nu vrijdag een officieel standpunt inneemt. Men heeft geantwoord dat te zullen doen in de vergadering van het kernkabinet van de Federale Regering van aanstaande vrijdag.

Ik besluit, want meer kan ik er op dit moment niet aan toevoegen. We leven in een land met een moeilijke staatsstructuur. Het moet toch de bedoeling zijn dat de deelstaten, die ruime autonomie hebben, bij machte zijn om alles uit te voeren wat is opgenomen in hun regeerakkoord en dat niet indruist tegen onze staatsstructuur. Ik spreek dus niet alleen over Vlaanderen, maar ook over het Waalse Gewest. Ik reken dan ook op de partijen die deel uitmaken van de Federale Regering dat vrijdag een beslissing wordt genomen, opdat deze integratie, die van groot belang is voor de hertekening van het binnenlands bestuur, kan worden gerealiseerd.

Ik verheel niet dat we al behoorlijk in blessuretijd zitten. Leden van de meerderheid, die ook vrienden hebben aan de overkant van de straat, en leden van de oppositie, die ook vrienden hebben aan de overkant, ik reken ook op jullie verantwoordelijkheid.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): We moeten proberen over dit dossier een zo kamerbreed mogelijk akkoord te krijgen. De tijd dringt en hoe langer we wachten, hoe moeilijker het wordt. Het stemt me tevreden vast te stellen dat men op het terrein niet stilzit. Ik heb de indruk dat waar men de integratie genegen is – en ik voel dat dit op veel plaatsen het geval is – men daaraan al aan het werken is en dat dit de werkzaamheden niet echt geblokkeerd heeft. Ik dacht dat het een paasgeschenk zou worden, maar hoop dat het snel kan gaan. Als ik het goed begrepen heb, kan Vlaanderen op dit moment niet zelf beslissen.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Er bestaat nog maar eens onzekerheid. Het gaat nu wel snel, maar we krijgen weeral geen antwoord. De onzekerheid sleept al een jaar aan en een antwoord wordt nu weer uitgesteld tot volgende vrijdag. We zijn nieuwsgierig of dan daadwerkelijk uitsluitel wordt gegeven. In elk geval zitten de regeringen daarmee blijkbaar in de problemen.

Ik heb geen bezwaar tegen de hervorming op zich, hoewel het niet ons model is, maar wel tegen de manier waarop. Minister, u zet iedereen van het veld aan het werk en iedereen voelt zich onder druk gezet. Omdat de integratie al langer bezig is, is het niet nodig mensen onder druk te zetten.

Ineens ligt alles stil en weten de mensen – die al genoeg problemen hebben met de situatie vandaag – niet waarop of waaraan, en we zitten over de helft van de termijn. We zitten in het vierde jaar.

Minister, soms denk ik dat u misschien eens te rade moet gaan bij de minister van Verkeer, die heeft ingezien dat trager rijden soms sneller gaat. Als u uw hervorming trager had gedaan, meer op de organische maat waarop het aan het groeien was, en daarbij de gemeenten meer vrijheid zou laten – dat is ook ons model – om het model te kiezen waarop ze hun diensten operationeel aanbieden, was het uiteindelijk sneller gegaan.

Mijnheer Maertens, ik begrijp dat u als partijgenoot de behoefte voelt om uit te leggen hoe belangrijk u de integratie vindt. Ik heb daar geen problemen mee. We staan achter het sociaal beleid dat in één hand zit – de integratie van OCMW's in de gemeenten. Als u de uitleg geeft, voel ik de behoefte om ons idee ook nog eens naar voren te schuiven. De autonomie van de gemeenten respecterend, zouden we het aan de gemeenten en OCMW's willen overlaten om hun model te kiezen, al dan niet verzelfstandigd, al dan niet volledig geïntegreerd, waarop ze het operationeel aanpakken.

Minister, we kijken uit naar vrijdag, maar we staan niet achter de manier waarop u hebt hervormd. U hebt overleg gepleegd met uw federale collega. Dat had u aan het begin van het hele proces moeten doen.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): We hopen dat het kernkabinet komende vrijdag een duidelijke beslissing neemt. Ofwel komt er alsnog een wettelijke mogelijkheid tot verplichting, wat in tegenstrijd zou zijn met de verklaringen van federaal minister Borsus, ofwel komt die er niet, maar dan moeten we nagaan hoe we die verplichte integratie in de feiten wel kunnen realiseren. Dan moeten we misschien wettelijk twee entiteiten houden, maar feitelijk kan Vlaanderen die laten samenvallen door bijvoorbeeld op te leggen dat de OCMW-raad zal samengesteld zijn uit de gemeenteraadsleden. We kunnen ook stimuli geven: gemeenten die niet integreren, krijgen een malus in het Gemeentefonds of zo.

We hopen nog altijd dat er een goede en duidelijke beslissing wordt genomen door het kabinet. Als dat niet gebeurt, durf ik er toch voor te pleiten dat Vlaanderen de zaken zelf in handen neemt. Er zijn instrumenten waaruit blijkt dat we die verplichte integratie van het OCMW in de gemeente alsnog kunnen realiseren, wanneer de Federale Regering geen duidelijke beslissing neemt tot het al dan niet verplicht integreren van het OCMW in de gemeente.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Het is heel jammer dat Vlaanderen daar niet zelf over kan beslissen. Dat is natuurlijk het gevolg van de staatsstructuur waarin we vandaag opereren. Die structuur wordt door sommigen zeer aanbeden. We hebben in de toekomst liever een confederalisme, en sommigen, mijnheer Doomst, hebben het over samenwerkingsfederalisme. Wel, ik hoop dat we in de Vlaamse meerderheid en ook in de federale meerderheid – het zijn dezelfde partijen – aan een zeel kunnen trekken, dat we vrijdag een carnavalsakkoord – we staan aan de vooravond van carnaval – kunnen sluiten. *(Gelach)*

Ik hoop vooral niet dat minister Borsus wordt uitgeroepen tot Prins Carnaval, maar dat we samen een pintje kunnen drinken op de integratie OCMW-gemeenten. Het zal ons allen plezieren.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Minister, ik vind dit een wat vreemde discussie. Het zijn dezelfde Vlaamse partijen die in de Federale Regering zitten, die ook deel uitmaken van de Vlaamse Regering. Het is wat vreemd om dan te verwijzen naar de

Federale Regering. Minister, u zegt dat het vrijdag D-day is, alles of niets, dat er duidelijkheid moet komen. Zelf hebt u gezegd dat we al in blessuretijd zitten. Inderdaad, we zitten in blessuretijd voor de plannen die de Vlaamse Regering klaarliggen had.

Mevrouw Pira sprak over onzekerheid en onduidelijkheid. Minister, dit is niet het eerste dossier waar onzekerheid en onduidelijkheid over bestaan. De provincies worden ook op die manier behandeld. Ik pleit ervoor om zo snel mogelijk klaarheid, duidelijkheid en zekerheid te brengen. Wat we absoluut moeten vermijden, is kunst- en vliegwerk. Dat is echt niet aan de orde. Dat zou pas een stap achteruit betekenen voor het sociaal beleid op het lokale niveau. Behoed ons daarvoor. Ik blijf uitkijken naar vrijdag. Mevrouw Pira, ik stel voor dat u dezelfde vragen naar voren schuift. Ze blijven bijzonder relevant.

Minister, de uitspraak van minister Borsus heeft met een welgemikte worp zowel uw conceptnota als de passage in het regeerakkoord over de inkanteling van OCMW's en gemeenten naar de prullenmand verwezen. De heer De Meulemeester heeft gezegd dat het wel deel uitmaakt van de institutionele hervorming, een paradepaardje in feite. Maar met die uitspraak is dat in een worp naar de prullenmand verwezen.

Anderzijds biedt het ook opportuniteiten. Tot nu toe werd die bestuurlijke hervorming – de inkanteling van OCMW's in gemeenten – hoofdzakelijk gezien vanuit een bestuurlijk oogpunt, en niet vanuit de vraag hoe we het lokaal sociaal beleid kunnen versterken. Nu hebben we de opportuniteit om die focus te verleggen naar de essentie, naar wat het uitgangspunt zou moeten zijn van de conceptnota, naar hoe we het lokaal sociaal beleid kunnen versterken, zodat de inwoners van steden en gemeenten er de vruchten kunnen van plukken. Dat is net het uitgangspunt en de essentie van de conceptnota die mevrouw Lieten en ikzelf hebben ingediend.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb niet veel bijkomende vragen gehoord, maar ik wil toch nog even mijn initieel antwoord herhalen. Federaal minister Borsus heeft duidelijk gezegd dat er geen consensus is in de Federale Regering. Aan Vlaamse zijde zitten dezelfde partijen in de Federale Regering als in de Vlaamse Regering, maar er zit natuurlijk nog een andere partij in de Federale Regering waar wij niet zoveel aan te zeggen hebben. In de Federale Regering is er vooralsnog geen consensus. Ik ben heel duidelijk en heel formeel: ik heb geëist dat er vrijdag een standpunt wordt ingenomen door de Federale Regering, liefst een standpunt dat in ons voordeel is, maar dat er in elk geval duidelijkheid is, zodat we verder kunnen.

Sommige collega's vroegen zich af om welke piste het ging. Ik ga ervan uit dat de Federale Regering beseft dat ze de autonomie moet geven aan de deelstaten om een regeerakkoord te kunnen uitvoeren, zodat ze de wet gaan aanpassen zoals wij hebben gevraagd. Ik ga niet vooruitlopen op allerlei alternatieven, maar als ze die verantwoordelijkheid niet willen opnemen en tegelijk zelf getuigen dat dit land moeilijk te besturen valt met alle deelstaten als een federale overheid niet mee wil, dan zijn er inderdaad alternatieve pistes nodig.

Mevrouw Pira, u hebt niet uit disrespect gesproken over mijn medewerkers, maar het is niet zo dat we pas deze week zijn beginnen te praten met het federale niveau. De medewerker hier aan mijn rechterzijde heeft zo goed als een burn-out overgehouden aan alle contacten die hij met de federale overheid heeft moeten houden. Ik wil alleen maar aantonen dat we niet deze week zijn begonnen. U zegt dat we nu pas in gang zijn geschoten, maar als u zou weten hoeveel tijd en

energie mijn kabinet en mensen van de administratie en ikzelf al in dit dossier hebben gestoken, dan zou u daarvan schrikken.

Ik ben het wel met u eens: we zitten in blessuretijd. Dat heb ik zelf ook gezegd. Vandaar dat ik komende vrijdag duidelijkheid eis van de Federale Regering, niet meer, maar zeker ook niet minder.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Ik kan me voorstellen dat u al langer bezig bent met het dossier. Maar mijn punt is net: u had dat helemaal bij het begin moeten doen, vooraleer u het veld aan het werk zette. U had in het begin duidelijkheid moeten creëren.

Minister, ik hou u aan uw woord. U dringt aan op duidelijkheid nu vrijdag. Ik hoop – en ik herhaal mijn oproep van een tijdje geleden – dat u zo snel mogelijk aan de mensen zelf duidelijkheid geeft. Als u de deadline van 1 januari op een of andere manier niet haalt, heb dan ook de eerlijkheid om dat aan de gemeenten en de OCMW's te zeggen.

In elk geval, het valt onder de autonomie van de besturen om operationeel uit te werken hoe ze de dienstverlening vorm willen geven bij de integratie van de raden. Dat klopt met ons programma. Mocht het die richting uitgaan, dan zijn we heel blij dat het op die manier verloopt en danken wij u voor de uitvoering.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, we hebben er alle hoop op dat er vrijdag een duidelijke en transparante beslissing wordt genomen door het kernkabinet. Als dat toch niet zou gebeuren, wil ik u vragen om mijn suggesties te onderzoeken, hoe een verplichte integratie door Vlaanderen in de feiten wel kan worden gerealiseerd. We hopen natuurlijk nog altijd op de beslissing van het kernkabinet om die verplichte integratie mogelijk te maken.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Mevrouw Pira, u zegt dat de minister onvoldoende op tijd is begonnen met de voorbereiding. Daar is natuurlijk niets van aan. Men is zeer tijdig begonnen. Alleen, en dat weet u, staat ook in het federale regeerakkoord dat we in Vlaanderen naar die integratie gaan, dat men dat in de deelstaten mogelijk zal maken. Ik reken erop dat elke partij die dat regeerakkoord heeft ondertekend – en ik benadruk: elke partij – aan de overkant vrijdag dat akkoord bezegelt, zodat we hier onze integratie kunnen voortzetten.

Het is vijf voor twaalf. Het is nog niet te laat, maar het moet dringend gebeuren. Vandaar, minister, dat het goed is dat u die duidelijkheid gevraagd hebt. Het is absoluut niet correct, mevrouw Pira, om te zeggen dat men hier in Vlaanderen te laat in gang is geschoten.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de nood aan stabiele gemeentefinanciën – 935 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, met de invoering van de beheers- en beleidscyclus (BBC) zijn de Vlaamse gemeenten verplicht om een sluitend budget neer te leggen. Dit werkinstrument vraagt vele inspanningen van politiek en administratie, maar levert ook een duidelijker beeld van de lokale beleidsplannen op lange termijn.

De BBC kan alleen blijven bestaan als lokale besturen een grote mate van zekerheid hebben over hun inkomsten voor de komende jaren. Zonder die zekerheid is de BBC een theoretische oefening die snel zal afglijden naar een pro forma administratieve verplichting.

We hebben het er al over gehad. Recente besluiten van federale en regionale overheden maken het de lokale besturen allesbehalve gemakkelijk. Zo is er de taxshift die de Federale Regering doorvoert en een dubbel nadeel voor steden en gemeenten heeft. De verlaging van de personenbelasting werkt door op de aanvullende personenbelastingen die de gemeenten innen. In de periode 2016-2021 kost dit de Vlaamse gemeenten ruim een half miljard euro. Bovendien worden de lokale overheden door de taxshift uitgesloten van de lastenverlaging die andere werkgevers genieten op hun sociale bijdragen. Die verlaging is immers niet van toepassing op het contractuele overheidspersoneel. Dit besluit kan enkel als een discriminatie begrepen worden.

Een laatste pijnpunt blijft dat de federale overheid de gemeentelijke aanvullende personenbelasting int, maar zeer onregelmatig doorstort aan de rechthebbende gemeenten. Voor vele lokale besturen wordt deze financieel onzekere situatie stilaan onhoudbaar. Vooral de taxshiftmaatregelen, die een impact hebben van maar liefst 10 procent op een van de drie belangrijkste ontvangststromen van de lokale besturen, baart vele lokale bestuurders zorgen.

Lokale bestuurders verwachten dan ook dat de Vlaamse overheid als toezichthouder – en zeker u als voogdijminister – haar verantwoordelijkheid neemt. Het is immers uw taak om te waken over de financiële situatie en gezondheid van de lokale besturen. Er mag dan ook van u, de minister bevoegd voor lokale besturen en aanspreekpunt bij uitstek, verwacht worden dat u voluit de verdediging opneemt van de Vlaamse steden en gemeenten, en indien nodig hard op tafel klopt bij uw federale collega's. Per slot van rekening zijn in de Federale en de Vlaamse Regering dezelfde partijen vertegenwoordigd.

Minister, hoe zult u garanderen dat de gemeenten inkomensstabiliteit krijgen vanwege de hogere overheden? Die is nodig om de BBC tot een goed einde te brengen. Hoe zult u ervoor zorgen dat gelden die door hogere overheden voor de gemeenten geïnd worden, regelmatig worden overgemaakt aan de rechthebbende gemeenten? Zult u maatregelen nemen om de minderontvangsten van de lokale besturen te compenseren? Zo ja, welke? Hoe zult u ervoor zorgen dat de lokale overheden gelijk behandeld worden in de lastenverlaging op de sociale bijdragen? Bent u bereid daarover de discussie aan te gaan met uw federale collega's?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb er alweer heel wat bevoegdheden bij gekregen.

Collega's, u weet dat ik absoluut een voorstander ben van een duidelijke financiële situatie van de lokale besturen. Sta me toe, ik heb deze vraag twee weken geleden als actuele vraag in de plenaire vergadering al beantwoord. Dat was een vraag van de heer Doomst en van uzelf, mevrouw Pira. In de laatste commissievergadering voor het kerstreces heeft de heer Ceyssens net dezelfde vraag gesteld, of toch een variant op het thema. Intussen is er niets gebeurd. Er is geen enkele maatregel genomen door geen enkele overheid met een impact op de financiële situatie van de lokale besturen.

Deze vraag – u mag natuurlijk altijd vragen stellen – is in anderhalf jaar tijd al zestien keer beantwoord! Ik verwijs naar het verslag van al die vergaderingen. Ik ga niet herhalen wat ik al die zestien keren heb geantwoord want er is geen enkel nieuw element.

Het enige nieuwe punt is misschien dat ik deze week heb vernomen dat er vijftien lokale besturen zijn die hun belastingen hebben verlaagd.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, dat u deze vraag al zestien keer hebt beantwoord, betekent misschien dat wij erop aandringen dat u overleg pleegt met uw collega's omdat u en u alleen voogdijminister bent. Als er problemen komen met de lokale besturen, zult u ter verantwoording worden geroepen, want ze behoren tot entiteit 2.

U weigert daarop te antwoorden. U weigert het signaal te geven dat u bezorgd bent. U zegt dat wel, maar u laat dat niet zien in uw daden.

Veel parlementsleden zijn lokaal mandataris. Mochten zij op die manier omgaan met vragen van hun gemeenten, en constant zeggen: dat is niet mijn winkel, dat moet u daar gaan vragen, daar zitten ook vertegenwoordigers – dat hebt u in de plenaire vergadering gezegd –, dan zou het op heel veel vlakken mislopen in de gemeentes. Ze zouden op den duur niet meer bestuurbaar zijn.

Als verantwoordelijk bestuurder moet u toegeven dat de beslissingen van andere besturen een impact hebben op de gemeenten. U moet uw verantwoordelijkheid nemen. U moet contact opnemen. U moet ervoor zorgen dat dit gemonitord wordt. U moet ervoor zorgen dat er zoals in 2008 een pact wordt gesloten tussen de Vlaamse Regering en de lokale besturen, zodat u de impact kunt meten van de beslissingen op hogere niveaus.

Als voogdijminister kunt u toch met uw federale collega's – er is toch maar één N-VA? – praten over compensatie? Dat moet u toch samen bespreken? Dat is toch de normaalste zaak in een samenwerkingsfederalisme? Dat hoeft nog niet eens een samenwerkingsfederalisme te zijn.

Het is toch de normaalste zaak van de wereld dat u als voogdijminister zegt dat u de belangrijkste bevoegde persoon bent. U hoeft niet al die dingen uit te rekenen, ik vraag u gewoon om samen aan tafel te gaan zitten en na te gaan hoe u de lokale besturen kunt geruststellen zodat zij niet om de haverklap hun meerjarenplanning moeten openbreken om te zien wat nu weer de effecten zijn op lange termijn van de nieuwe maatregelen die op Vlaams of federaal niveau worden genomen.

Minister, ik ben heel verontwaardigd over uw houding ten aanzien van de lokale besturen. Ik heb eigenlijk maar één vraag. Er is toch regelmatig een bijeenkomst van het Overlegcomité, dat komt regelmatig in de media. U zegt dat die vraag u al zestien keer is gesteld, maar hebt u dan nog nooit overwogen om dit de agenderen op het Overlegcomité? Wanneer de financiële situatie en de onzekerheid van de lokale besturen nog niet de moeite waard is om te agenderen, dan weet ik niet in welke mate u uw taak als voogdijminister wilt waarmaken. Wat dat betreft, ontgoochelt u mij zeer. Wanneer u mij niet ontgoochelt, zeg ik het evengoed.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): Minister, normaal gezien heb ik de gewoonte om u te bedanken voor uw antwoord. Deze keer doe ik dat echt niet. Ik betreur de manier waarop u omgaat met vragen en vraagstellers, ook al hebt u, zoals u zelf zegt, al tot zestien maal toe geantwoord op die vragen. Ik voel dat u verveeld zit met die

vragen, en terecht, want u hebt nog maar bijzonder weinig gedaan voor de financiën van de lokale besturen. U zit daar onder meer mee verveeld omdat het lijstje van financiële maatregelen die deze Vlaamse Regering neemt, maand na maand aandikt. De rekening wordt gepresenteerd aan de lokale besturen, u schuift gewoon de facturen naar hen door. Een burgemeester van een Vlaamse meerderheidspartij heeft gezegd dat deze Vlaamse Regering trakteert op kosten van de lokale besturen.

Naast de voorbeelden die mevrouw Pira heeft gegeven van federale maatregelen die een impact hebben, zijn er ook de Vlaamse maatregelen zoals materieel en outillage, de regularisatie van de gesubsidieerde contractuelen, het mes in de sectorale subsidies enzovoort.

Hoewel een aantal instanties zoals de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) maar ook andere politieke niveaus en de lokale besturen zelf daadwerkelijk aan de alarmbel hebben getrokken, blijft u die kritiek in de wind slaan. Minister, van een belangenbehartiger van lokale besturen verwacht ik dat die het opneemt voor die lokale besturen. Wat u doet, is net het tegenovergestelde.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Mevrouw Pira, ik deel uw bezorgdheid over de aanvullende personenbelastingen en de ramingen die daarvoor voortdurend binnenkomen. Dat matcht vandaag niet met de beheers- en beleidscyclus. De minister heeft gelijk wanneer zij zegt dat die inning haar bevoegdheid niet is. Ofwel maken we afspraken met het federale niveau, ofwel moeten we bijsturen op Vlaams niveau. Strikt genomen moet wie vandaag een herhaling ontvangt voor het lopende begrotingsjaar, nog een budgetwijziging doorvoeren.

Die vraag is inderdaad heel recent nog gesteld. Ik verwacht vandaag niet dat de minister daar een ander antwoord op geeft dan de vorige keer. We moeten daar redelijk in zijn. Maar wanneer die problematiek zich eind dit jaar opnieuw voordoet, dan zullen we wel opnieuw aan de bel moeten trekken. Die vraag elke maand herhalen, is niet fair. Op dat vlak ben ik het eens met de minister.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Ceyssens, wanneer er nieuwe elementen zijn, bijvoorbeeld de maatregel die wij wellicht niet zullen nemen maar wel een andere overheid, dan ben ik de eerste om die vraag te beantwoorden. Om de twee weken dezelfde vraag beantwoorden zonder nieuwe elementen, lijkt me echter een klein beetje te veel van het goede.

Mevrouw Pira, dit is al meer dan eenmaal op het Overlegcomité besproken. Het gaat dan niet over alle maatregelen die een impact hebben op de lokale financiën maar wel over verschillende maatregelen die de federale overheid heeft genomen zoals de latere inkohiering en doorstorting van de aanvullende personenbelasting. Dat is niet goed. Wij leggen dat dan ook op tafel en agenderen dat op het Overlegcomité. Het is niet zo dat er niets gebeurt, maar wij zijn niet verantwoordelijk voor alles.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik zeg niet dat u voor alles verantwoordelijk bent, maar u bent wel voogdijminister, en daar ligt een verantwoordelijkheid. Wanneer u zegt dat dit geagendeerd was en ter sprake is gekomen op vergaderingen van het Overlegcomité, dan wil ik dat geloven omdat ik me niet kan voorstellen dat u niet de waarheid zou spreken. Ik heb echter de afgelopen vijf agenda's van het Overlegcomité bekeken en daar stond dit onderwerp niet geagendeerd. Zo'n belangrijk issue als de financiën van de lokale besturen is zeker de

moeite om te worden geagendeerd. Op de afgelopen vijf vergaderingen was dat niet geval en dat is zeer ontgoochelend voor een voogdijminister.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de impact van de bevolkingsgroei op de verdeling van de middelen uit het Gemeentefonds – 952 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Rik Daems aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de impact van bevolkingsgroei en fusies op de verdeling van de middelen uit het Gemeentefonds – 956 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

Rik Daems (Open Vld): Mijn vraag sluit aan bij een voorstel dat ik heel lang geleden aan de overkant heb ingediend, het zogenaamde 'wetsakueel'. Dat zegt u wellicht niets. Het gaat om een voorstel waarbij ik als wiskundige vaststelde dat in vele wetten destijds wiskundige formules waren geslopen die door de tijd omgekeerde effecten hadden van wat ze moesten hebben. Dat is uitgegroeid tot het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie in Kamer en Senaat en tot een commissie Decreetevaluatie in het Vlaams Parlement.

Ik heb een dergelijk probleem gevonden in onze decreetgeving. Het gaat over de verdeling van het Gemeentefonds, en meer bepaald dat luik van het Gemeentefonds, die 40,8 procent, genaamd de bijzondere financiering van de grote steden, centrumsteden, provinciale steden en kustgemeenten. Er zijn vier categorieën, elke categorie heeft een bepaald percentage van die 40,8 procent. Wanneer een gemeente van categorie verandert, dan zorgt dat voor een probleem. Wanneer een gemeente van categorie 2 naar 3 gaat, hebben de gemeenten die in 2 blijven meer geld en moeten de gemeenten in 3 het geld opnieuw verdelen en houden ze minder over. Dat is de regel van drie.

Mijn oog is daarop gevallen omdat Leuven – prachtige stad, zoals iedereen weet – tegen de grens zit van 100.000 inwoners, en dan wil ik het nog niet hebben over de studenten die daar allemaal huizen. Ik wil me vandaag echter houden bij de bevolking van Leuven die stilaan die grens van 100.000 inwoners bereikt. Men kan het niet echt voorspellen, maar de kans is reëel dat Leuven de grens van 100.000 inwoners overschrijdt waardoor Leuven van categorie 3 naar categorie 2 gaat. Brugge, dat momenteel knus alleen in categorie 2 zit, zou dan het gezelschap krijgen van Leuven. De 1,6 procent die Brugge nu alleen heeft, zou dan moeten worden verdeeld onder twee steden.

Dit is een systeemfout die men niet heeft voorzien, en dat is begrijpelijk. Tijdens de politieke onderhandelingen maakt men een verdeling en plakt men daar percentages op. Men houdt op dat ogenblik geen rekening met het feit dat steden nadien nog van categorie kunnen veranderen.

Je hebt de mogelijkheid van Leuven, dat redelijkerwijs in die categorie 2 terecht zou kunnen komen. Maar je hebt ook een tweede aspect, namelijk de fusies van gemeenten, waar de Vlaamse Regering op aanstuurt als het mogelijk is. Je zou

ook perfect in de situatie kunnen komen dat men door een fusie van gemeenten over een bepaald inwonersaantal gaat en men ook weer van categorie verhuist, met hetzelfde effect tot gevolg. Een derde element dat zou kunnen spelen, is de waarborgregeling waar de Vlaamse Regering zich toe verbonden heeft, die daar natuurlijk ook een impact op heeft.

Minister, bent u het met mij eens dat er in de bestaande decreetgeving een systeemfout zit indien de situatie zich voordoet zoals ik ze beschrijf, namelijk als steden van categorie zouden wijzigen door wijziging van hun bevolkingsaantal, hetzij organisch door eigen aangroei, hetzij door fusie? Als u dezelfde vaststelling doet als ik, bent u dan bereid om op korte termijn te bekijken hoe die systeemfout verholpen kan worden? Er zijn een aantal wiskundige mogelijkheden, maar daar zal ik nu niet verder op ingaan. Ik wacht uw antwoord af, daarna kan ik desgevallend enkele suggesties doen.

Kunt u bevestigen dat dit een situatie is die zich kan voordoen? En kunt u mij en mijn collega Van Volcem geruststellen dat het beter worden van de stad niet kan leiden tot het verminderen van de middelen waarop zij op dat ogenblik recht zou kunnen hebben? Klopt mijn redenering dat als er door de waarborgregeling, waar de Vlaamse Regering in voorziet bij fusie, ook een categoriewijziging komt, dat op zich nog een bijkomende complicatie geeft in het model zoals het vandaag beschreven en vastgelegd is binnen het decreet?

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik wil natuurlijk niet dat Leuven minder krijgt, zo zit ik niet in elkaar, maar ik ben wel zeer bezorgd over de belangen van de stad waarvan ik afkomstig ben. Ik doe dat niet alleen omdat Brugge mooi is, maar vooral omdat de stadsontvanger mij op dit grote probleem gewezen heeft. Als die middelen verdeeld zouden moeten worden en de stad Brugge krijgt minder, zou dat op zes jaar tijd maken dat de meerjarenbegroting in de problemen komt en dat Brugge bepaalde schulden die men niet heeft kunnen voorzien in de meerjarenbegroting, niet zou kunnen terugbetalen.

In Brugge leeft al een beetje het idee dat alles altijd naar Antwerpen en Gent gaat, laat staan dat Brugge ook dat nog wordt afgenomen, minister. Ik hoop dat u Brugge een zeer warm hart toedraagt. Kunt u mij geruststellen met betrekking tot de inkomsten van de stad? Onze stad wordt immers ook met zeer grote uitdagingen geconfronteerd, onder andere de combinatie van het toerisme en het wonen, de betaalbaarheid van het wonen en ook de veroudering van onze stad. Wij hebben geen universiteit, wat maakt dat wij heel veel jonge mensen verliezen, wat ook maakt dat we op lange termijn de middelen van het Gemeentefonds nodig hebben. Als wij geen actieve bevolking hebben, zal ook de personenbelasting op de niet-actieve bevolking dalen. Er zijn dus heel wat bezorgdheden, en ik hoop dat u mij kunt geruststellen over de stad waar ik zoveel van houd.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega's, in dit debat tellen eigenlijk de eerste drie categorieën van het Gemeentefonds. De eerste categorie zijn de steden en gemeenten boven de 200.000 inwoners. Die zijn niet nominatief vermeld, wat wel belangrijk is in dit debat. Het gaat dan concreet over Antwerpen en Gent. Dan is er een tweede categorie, met steden van meer dan 100.000 inwoners. Die zijn ook niet nominatief vermeld. Dat gaat dan over Brugge. En dan is er een derde categorie, en die zijn wel nominatief vermeld. En daar staat Leuven tussen.

Ik deel jullie bezorgdheid, collega's. De Studiedienst van de Vlaamse Regering doet allerlei bevolkingsprojecties en zegt, op basis van statistische modellen, dat zich dat nooit zal voordoen voor 2030. Maar ik denk dat zij zich vergissen. Ik volg dus uw redenering dat de kans groot is dat het zich zal voordoen, maar vooralsnog blijft het een beetje hypothetisch. We weten niet wanneer het zich zal voordoen.

Ik zeg voor alle duidelijkheid niet dat de mensen van de Studiedienst geen goed werk leveren, maar ik denk dat er in dezen weinig rekening wordt gehouden met bijvoorbeeld belangrijke projecten die in een stad ontwikkeld worden om jonge mensen of andere bevolkingsgroepen aan te trekken. Ook met nataliteit, migratie en dergelijke meer wordt er weinig rekening gehouden. In tegenstelling tot de Studiedienst ben ik er dus wel degelijk van overtuigd dat de mogelijkheid bestaat en reëel is dat Leuven de kaap van de honderdduizend inwoners zal bereiken, mijnheer Daems.

Als men ervan uit zou gaan dat Leuven inderdaad de kaap van honderdduizend inwoners bereikt en er verandert niets aan het decreet houdende het Gemeentefonds, dan zou dat betekenen dat Leuven twee keer gefinancierd wordt. U blijft immers nominatief in die derde categorie staan en tegelijkertijd gaat u, doordat u de kaap van honderdduizend inwoners bereikt, samen met uw collega Van Volcem in de tweede categorie zitten – u wordt daar niet nominatief vermeld, maar u wordt er wel aan toegevoegd. Ik denk dat dat absoluut niet wenselijk zou zijn. Niet dat ik het u niet gun, mijnheer Daems, maar dat zou betekenen dat Brugge afgerond 17 miljoen euro minder zou krijgen en Leuven 17 miljoen euro meer dan vandaag, omdat u uit verschillende potjes kunt eten. Ik neem aan dat iedereen hier aanwezig dat niet zo'n wenselijke situatie vindt.

Het scenario waar u beiden van uitgaat, collega's, is eigenlijk een scenario waarin er al een decretale wijziging is gebeurd, maar die is er vooralsnog niet. Als ik het beschikkende deel van uw vraag goed heb begrepen, gaat u ervan uit dat Leuven wordt toegevoegd aan de tweede categorie, met meer dan honderdduizend inwoners, en dat het vervolgens geschrapt wordt uit de derde categorie. Dat vergt al een decretale ingreep, die er vandaag niet is. Het zou misschien wel een billijkere oplossing zijn dan dat Leuven twee keer langs de kassa passeert, maar het betekent wel nog altijd een verlies, zowel voor Brugge als voor Leuven. Ik heb dat laten berekenen: voor Leuven betekent het een verlies van 2,3 miljoen euro, voor Brugge nog altijd een verlies van 17 miljoen euro, zij het 1000 euro minder dan in het andere scenario.

Beide scenario's – het scenario dat ik geschetst heb en het scenario dat jullie naar voren brengen en dat al een decretale ingreep vereist – zijn volgens mij heel nadelig en onwenselijk. Ik denk niet dat iemand dat zal tegenspreken. Het is absoluut nodig, collega's, dat we dit vanuit de Vlaamse Regering zeer nauwkeurig en kort op de bal opvolgen. Ik vind het een beetje lastig om op de zaken vooruit te lopen, al is het wel eens goed om erover na te denken, zodat we ons bewust zijn van de mogelijkheid dat het gebeurt, maar ik denk dat het niet zo verstandig zou zijn om nu al vooruit te lopen op allerlei pistes van hoe we het zouden aanpakken.

Met de twee voorbeelden – zowel jullie piste als mijn scenario, dat even onwenselijk is voor de financiële situatie van de betrokken steden – is bewezen dat we absoluut moeten ingrijpen. We zullen dat ook doen. Maar laat ons niet te hard van stapel lopen. Het is niet mijn bedoeling om Leuven en/of Brugge financieel te benadelen. Absoluut niet. Ik vind het goed werk dat jullie hebben geleverd, maar het is iets te vroeg. We zullen zien hoe het loopt.

Ook de andere vragen zijn een beetje hypothetisch. Ik vind het goed, mijnheer Daems, dat u blijkbaar gelooft in fusies. Ik ben daar ook voorstander van, weliswaar op vrijwillige basis. Maar nu moeten wij niet vooruitlopen op wat er gebeurt als er verschillende gemeenten zouden samengaan waardoor zij in een hogere categorie zouden komen. Een grote en wijze man heeft ooit gezegd: "Laten we de problemen oplossen wanneer ze zich stellen." Dat is goed. Maar dan bedoel ik niet: op het moment zelf. Dat is, mijnheer Daems, eigenlijk al te laat. U weet dat ze in het kader van de fusies eind december 2016 al principieel moeten laten weten of ze het gaan doen, en pas definitief eind 2017. Als het zich zou voordoen, hebben

we nog een beetje tijd om oplossingen te zoeken. Maar het kan natuurlijk niet zijn dat dit ten nadele gebeurt van de financiering van andere gemeenten en steden.

Voorzitter, ik denk dat ik op de zeer interessante niet-hypothetische vragen heb geantwoord. Op de hypothetische kan ik niet vooruitlopen.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

Rik Daems (Open Vld): Minister, u zult mij mijn Frans vergeven maar er is een stelling die zegt: "Gouverner c'est prévoir". Besturen, beleid voeren, is vooruitzien. In die zin is het niet onnuttig dat we de vraag stellen. U hebt dat beaamd, dank daarvoor.

De bevolkingsaantallen worden inderdaad volgens bepaalde modellen berekend. Maar wat Leuven betreft, worden twee elementen zwaar onderschat. Er is de sterk groeiende impact van de universiteit. Daardoor moeten er duizenden studentenkamers worden bijgebouwd. Het gaat heel vaak over buitenlandse studenten. Ook het aspect migratie als such wordt zeer zwaar onderschat. Het is dus realistisch te denken dat de mogelijkheid bestaat. We kunnen niet vooropstellen dat het zal gebeuren. Maar als je vandaag kunt voorspellen dat er in 2018 99.318 inwoners zullen zijn, dan moet er al niet veel gebeuren om daar over te gaan. Daarom is het nuttig om de vraag te stellen.

Het probleem oplossen als het zich stelt? U zei net dat het goed is om het iets voor te blijven want soms is het dan niet meer op te lossen. In die zin neem ik aan dat u toch wel aan uw diensten de opdracht geeft om er eens over na te denken welke modellen er zouden kunnen zijn. Ik wil er desgevallend graag toe bijdragen om dit te vermijden. Het goede nieuws is dat ik niet wist dat wij in twee categorieën zouden komen. Ik zal nu meteen mijn heel goede vriend Louis Tobback bellen en zeggen: "Louis, zorg dat we snel boven de honderdduizend zitten want Homans krijgt dat decreet nooit veranderd vooraleer wij boven de honderdduizend zitten." Maar anderzijds zou ik dan mijn lieve vriendin Mercedes Van Volcem onrecht aandoen. En ze is dan nog van dezelfde partij. Godverdikke! Nu zit ik toch wel met een moreel probleem.

Het is belangrijk dat u aangeeft dat het decreet nog meerdere dan alleen deze tekortkomingen heeft in het geval dat men van categorie wijzigt. Ik dank u in ieder geval voor uw antwoord. U bevestigt dat er een aritmetisch probleem rijst. Ik dank u ook voor het feit dat u aangeeft dat u het zult oplossen indien het zich zou voordoen.

Als een stad in een hogere categorie komt, krijg je verhoudingsgewijs natuurlijk ook een aanpassing van de middelen. Je hebt niet alleen maar het effect van te veranderen van categorie. De impact op de gemeente- of de stedelijke financiën door de omvang of de schaalgrootte is groot. Die impact werkt niet altijd positief. In een stedelijk beleid is de schaalgrootte vaak een negatief gegeven. Minister, u moet daar in de eventuele modellen rekening mee houden.

Minister, ik durf u iets te suggereren. Wij hebben volgende week of binnen veertien dagen een eerste vergadering van de commissie Decreetsevaluatie. Die houdt zich uitgerekend met de scheeftrekkingen in oude decreten bezig. Die waren toen niet gewild, maar komen nu aan de oppervlakte. Met uw goedvinden wil ik dat even aankaarten en dan kunnen we misschien gezamenlijk bekijken hoe we een voorafname kunnen doen op een oplossing die desgevallend meteen kan worden aangereikt wanneer het probleem zich zou voordoen. Ik persoonlijk zou het een goede zaak vinden indien Leuven over de honderdduizend zou gaan, waarbij Mercedes dan natuurlijk niets minder zou krijgen, maar waarbij de mooie stede Leuven minstens evenveel en zo niet een klein beetje meer krijgt.

Eén zaak is duidelijk: de Leuvenaar hoeft zich geen zorgen te maken dat de Vlaamse Regering centjes zou verliezen omdat zijn stad groeit.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik hoor dat u bereid bent om de middelen van Brugge niet te halveren, en dat u het ook geen logische zaak zou vinden indien Brugge minder middelen zou krijgen. Maar ik wil toch waarschuwen. Je moet in een stad maar één grote verkaveling of één groot stedelijk project hebben, en dat brengt gemakkelijk jaarlijks vijf- of zeshonderd extra inwoners met zich mee. Minister, u moet zeker voorzien. Als er een discussie komt, is het, zoals mijn collega zegt, soms moeilijker om dan nog tot een vergelijk te komen. Dan wil iedereen een beetje meer, en dan is het moeilijker om tot oplossingen te komen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Kwatongen beweren soms dat het Vlaams Parlement een veredelde gemeenteraad is. Dat wordt hier dus perfect tegengesproken, want ik heb veel horen praten over Brugge en Leuven. Dat is een beetje ironisch. Ik kan begrijpen dat sommigen het hebben over "als we daar boven gaan" en "mijn stad". Ik wil even het volgende benadrukken. Ik ben maar een bescheiden jongen. Mijn eigen gemeente of stad zit in categorie 4 of categorie D. Dat is ook nominatief. De vraag is of er daar gemeenten bij of weg moeten. Er zijn natuurlijk veel meer gemeenten en steden dan de prachtige steden Brugge en Leuven. We moeten daar met andere woorden ook rekening mee houden. Als men van plan is om dat te wijzigen, moet men beseffen dat dit een invloed heeft op de rest. Het is zoals minister Homans zegt: we moeten de oefening grondig maken. "Gouverner c'est prévoir", ja, maar dit geef ik dan ook maar mee: we zijn hier voor het algemeen belang van Vlaanderen. Er zijn ook veel steden en gemeenten met heel veel vragen.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Ik sluit mij, voor de duidelijkheid, namens mijn fractie aan bij de oproep van de heer Meremans. Met heel veel respect uiteraard voor de steden die hier uitgebreid aan bod zijn gekomen. Als we nadenken over het Gemeentefonds of over het toekomstige overschrijden van het aantal inwoners, dan moeten we dat in de totaliteit doen.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, we zullen het, zoals gezegd, zeer nauw en goed opvolgen.

Rik Daems (Open Vld): Het spreekt nogal voor zich dat ik mijn goede vrienden niet benadeeld zou willen zien in dit hele debat. Mijnheer Meremans en mijnheer Ceyssens, mocht de particuliere vraag van Leuven en Brugge aanleiding hebben gegeven om ook u gerust te stellen dat u geen centen zou verliezen, dan denk ik dat u mij straks gerust een pint mag betalen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de selectiecriteria voor de projecten intergemeentelijke samenwerking rond integratie van personen van buitenlandse herkomst – 904 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, op 13 januari 2016 stelde uw partijgenoot Karl Vanlouwe u een actuele vraag over het overleg met de Brusselse Regering betreffende verplichte inburgering in de hoofdstad. Ik heb toen uit uw antwoord vooral begrepen dat wij het in Vlaanderen heel erg goed doen, in tegenstelling tot Brussel en Wallonië, waar men nog niets heeft gedaan. Maar ik zou nu toch even dieper willen ingaan op Vlaanderen, en meer bepaald op de oproep voor intergemeentelijke samenwerking om personen van buitenlandse herkomst te ondersteunen. Tenminste drie lokale besturen moesten een subsidieaanvraag indienen, waaronder tenminste één gemeente die geen integratiesubsidie ontvangt.

De projecten moesten ook inspelen op twee thema's: het onthaalbeleid enerzijds en het samenleven in diversiteit en het bieden van gelijke kansen anderzijds. De subsidie kon maximaal 150.000 euro bedragen. Dat zijn natuurlijk peanuts in vergelijking met de bedragen die we eerder vandaag hebben horen circuleren.

De projectoproep was onmiskenbaar een positief initiatief. Ik heb begrepen, minister, dat er ondertussen zeven projecten erkend zijn. Ze ontvangen elk een subsidie die varieert van 120.000 tot 150.000 euro. Ik heb de projecten opgevraagd en het lijken me inderdaad zeven waardevolle projecten.

Ik wil een vraag stellen over het principe van het erkennen of het niet erkennen van bepaalde projecten. Ik zou daarbij graag verwijzen naar het project 'Samen aan de slag voor een kleurrijk Limburg' van negen Noord-Limburgse gemeenten. Ik ga niet in op de inhoud van het dossier, want dat is niet de bedoeling. Ik wil het hebben over het feit dat de projectaanvraag niet werd behouden omdat de begunstigde, een OCMW-vereniging, niet behoort tot de intergemeentelijke samenwerkingsvormen zoals bepaald in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Nochtans waren er vanuit de administratie al signalen gegeven dat het een heel goed project was. Er werd echter een vrij formalistisch criterium gehanteerd om dit waardevolle project niet te honoreren.

Het mag dan wel een OCMW-vereniging zijn, minister, het waren wel negen gemeentebesturen die aan de basis lagen van dit project. Ik verwijs naar de discussie die we hier al hebben gevoerd over de integratie van gemeente en OCMW. Toevallig zitten er gemeentebesturen bij waar de integratie al zover is gevorderd dat het eigenlijk alleen nog wachten is op de formele mogelijkheid om ook de OCMW-raad in te kantelen in de gemeenteraad. Er is alleszins al een heel verre gaande integratie. Dit feit valt dus te betreuren.

Minister, waarom werden de OCMW-verenigingen niet tot de projectoproep werden toegelaten? Bestaan er plannen om, zeker rekening houdend met de huidige vluchtelingencrisis, deze oproep dit jaar te herhalen? Zo ja, kunt u garanderen of bevestigen dat bij een nieuwe oproep ook OCMW-verenigingen in aanmerking komen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, mijnheer Ceyssens, ik wil starten met de opmerking dat dit losstaat van de vluchtelingencrisis. We hebben dit gelanceerd vanuit mijn bevoegdheid Inburgering en Integratie. We hebben andere projecten lopen in het teken van vluchtelingen en nog andere in het licht van de radicalisering. Maar ik begrijp wel waarom u de link legt.

Ik kan u alleen maar bijtreden wanneer u zegt dat het een heel goed project was. Mijn medewerkers op het kabinet en mensen van de jury uit de administratie hebben dat ook beaamd. Het is heel jammer dat het niet kon worden meegenomen, maar er zijn natuurlijk wel spelregels en criteria waaraan moet worden voldaan.

U vroeg of ik kan verduidelijken waarom OCMW-verenigingen niet tot de projectoproep werden toegelaten. U hebt zelf ook gerefereerd aan artikel 12 van het

decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Daarin is duidelijk bepaald dat de steden en de gemeenten binnen de grenzen van hun grondgebied de regierol hebben over het integratiebeleid en dus voor de uitwerking, sturing, afstemming en uitvoering van het inclusieve lokale integratiebeleid zorgen.

Daarom werd geopteerd voor intergemeentelijke samenwerking. In punt 1 van de oproep werd dit omschreven. Het stond dus wel degelijk in de oproep. Ik denk dat men in Noord-Limburg de oproep niet eerst heeft gelezen. Ze hadden dit kunnen weten, hoewel het project inderdaad van een heel hoogstaande kwaliteit was. Er stond letterlijk in de oproep: "De intergemeentelijke samenwerking rond integratie van personen van buitenlandse herkomst die een subsidie ontvangt, moet voldoen aan de bepalingen van het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking van 6 juli 2001, zoals gewijzigd. Bij voorkeur wordt aangesloten bij een bestaande vorm van intergemeentelijke samenwerking." De vier vormen van intergemeentelijke samenwerking zijn: interlokale vereniging, projectvereniging, dienstverlenende vereniging en opdrachthoudende vereniging.

We hebben ook juridisch advies gevraagd. We hebben gevraagd waarom de OCMW-vereniging Welzijnsregio Noord-Limburg niet kan worden beschouwd als een van de opgesomde vormen van intergemeentelijke samenwerking. Het juridisch advies was redelijk duidelijk en stelt dat een OCMW-vereniging niet beschouwd kan worden als een intergemeentelijke samenwerkingsvorm zoals bepaald in het decreet van 6 juli 2001. Een OCMW-vereniging is een immers vorm van verzelfstandiging en samenwerking zoals bepaald in titel 8 van het OCMW-decreet.

Naast het juridisch advies hadden we ook het advies van de Inspectie van Financiën (IF). Ook daaruit bleek heel duidelijk dat het project volgens de bepalingen in de oproep niet in aanmerking genomen kon worden voor subsidie. U weet dat de IF vaak heel streng is, en dat moet ook. Wie ingaat tegen wat de IF aanbeveelt, krijgt vaak meer problemen dan er voordelen uit gehaald kunnen worden. We hadden dus niet alleen juridisch advies, we hadden ook het overleg met de IF.

U vraagt of er plannen bestaan. Ik heb u al gezegd dat dit er niet gekomen is naar aanleiding van de vluchtelingencrisis, maar dat ik begrijp waarom die link wordt gelegd. Het is niet omdat het project waaraan u refereert, jammer genoeg, niet werd gehonoreerd voor de subsidies, dat er geen andere gemeenten samenwerkingsverbanden kunnen opzetten of uitbouwen. Ik kan u meegeven dat het agentschap Integratie en Inburgering absoluut te allen tijde bereid is om de gemeenten daarin te ondersteunen. Het was inderdaad een goed project – het is al de derde keer dat ik dit zeg, ik hoop dat u me echt gelooft. Het had een voorbeeld kunnen zijn voor andere projectoproepen. Als het in het vervolg wordt ingediend door gemeenten die opereren in een intergemeentelijk samenwerkingsverband in plaats van door OCMW's, dan is het probleem in mijn ogen van de baan.

U vraagt of ik dit zal voortzetten. Ik meen dat het te vroeg is om al op die vraag te antwoorden. De projecten zijn nog maar net van start gegaan. Het is iets nieuws sinds deze legislatuur, in de vorige legislatuur bestonden ze nog niet. Ze lopen uiterlijk tot eind 2018. We moeten ze nu eerst laten lopen, opvolgen en evalueren. Dan moeten we bekijken wat we gaan doen.

Ik heb u gesuggereerd dat het misschien goed zou zijn om in de toekomst, om te vermijden dat OCMW-verenigingen naast de prijzen vallen – wat hier gebeurd is, ondanks de heel duidelijke spelregels –, gemeenten te laten samenwerken in het licht van intergemeentelijke samenwerking. Het lijkt me de moeite waard, zeker gelet op de kwaliteit van het projecten waarnaar u verwijst, om te onderzoeken om bij een volgende projectoproep te bekijken of we ook OCMW-verenigingen kunnen toelaten. Het zou zonde zijn om naast een goed samenwerkingsverband – want dit werd niet opgericht met het oog op deze oproep, als ik het goed begrijp levert het

op veel andere terreinen al goed werk – een ander samenwerkingsverband te moeten opzetten om bepaalde subsidies te krijgen. Dat lijkt me niet zo efficiënt. Ik beaam dus voor de vijfde keer dat het werkelijk een heel goed project was. Ik hoop dat we voor de volgende projectoproep een oplossing kunnen vinden. We zullen naar die oplossing zoeken zodat projecten met een dergelijke kwaliteit niet meer uit de boot kunnen vallen. Maar bij deze projectoproep waren de spelregels nu eenmaal wat ze waren.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, bedankt voor het engagement om dit in de toekomst uit te breiden. Het lijkt me in dezen ook logisch. Er was een bestaand samenwerkingsverband dat er op gemeentelijk vlak niet was.

Ik heb zelf al verwezen naar het decreet, maar ik stel wel vast dat in 2014 een gelijkaardig project, regierol sociale economie, door dezelfde welzijnsregio is ingediend. Dezelfde spelregels golden, en toen is wel subsidie toegekend. Voor mij blijft het onduidelijk waarom dit in 2014 wel kon en dan, één jaar later, in 2015, niet, terwijl precies dezelfde spelregels van kracht zijn. Voor mij is dit onduidelijk. Het gaat over een interpretatie. Had men toen gezegd dat het onder geen enkel beding kon, dan was er nu heel veel kostbare tijd en moeite bespaard door het project ofwel niet in te dienen ofwel in een andere vorm. Het blijft me verbazen dat het op een jaar tijd anders geïnterpreteerd kan worden terwijl de spelregels identiek dezelfde blijven.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Ik heb bij een vorige gelegenheid reeds de komst van het project toegejuicht. Wij hadden een vergelijkbaar probleem. Wij zijn erkend en hebben de middelen gekregen. Bij ons is het echter vertrokken vanuit een samenwerkingsverband van OCMW's, ISOM in de Kempen. Kort voor het indienen hebben we de verduidelijking gekregen dat het gemeentebestuur het project moest indienen. Dat betekent dat er een samenwerkingsverband bestond dat het project had voorbereid, maar dat het uiteindelijk door de gemeente werd ingediend en moet worden uitgevoerd. Dat zal wel goed komen, maar het is jammer dat de bestaande structuur, die goed functioneerde, daarvoor niet kon worden ingezet. Ik denk dan ook, minister, dat u terecht opmerkt dat dit in de toekomst moet worden herbekeken. Zolang die OCMW's nog bestaan en dus eigen samenwerkingsverbanden hebben, lijkt het mij logisch dat ze ook ingeschakeld worden in het Vlaamse beleid. Anders zouden, zoals wij met succes hebben gedaan, parallelle structuren moeten worden opgezet. Ik denk dat iedereen het erover eens is dat het best is om zo min mogelijk structuren op te zetten, want we hebben er eigenlijk al meer dan genoeg. Dat is dan de discussie van de verrommeling.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Ceyssens, u hebt gelijk met uw bijkomende opmerkingen in verband met het project in het kader van de sociale economie. Het grote verschil met dit project is dat de Inspectie van Financiën totaal geen opmerkingen heeft gemaakt. U weet dat de Inspectie van Financiën op haar onafhankelijkheid staat, terecht, en dat het alleen voor miserie zorgt als ze overruled wordt. Bij de sociale economie heeft ze geen opmerkingen gemaakt, maar deze keer wel.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): U zult begrijpen dat ik niet warm loop van dat laatste antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marnic De Meulemeester aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de financiële ondersteuning van lokale besturen bij de integratie van vluchtelingen – 963 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): De Vlaamse Regering heeft dit jaar 20 miljoen euro vrijgemaakt om de lokale besturen te ondersteunen bij de asielcrisis. De lokale besturen spelen, zoals iedereen weet, immers een cruciale rol bij de integratie van vluchtelingen. En de uitdagingen waarvoor ze staan, zijn bijzonder groot, op allerlei vlakken, zoals ondersteuning bij het vinden van huisvesting, extra inspanningen rond inburgering, begeleiding naar werk, toeleiden naar gepaste dienstverlening, enzovoort. Het is dus een goede zaak dat de Vlaamse Regering dit erkent en 20 miljoen euro vrijmaakt.

Toch heerst er wat ongenoegen bij de lokale besturen en bij de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Men klaagt over de onduidelijkheid over de verdeling van die middelen over de steden en gemeenten. In december werd daarom nog een brief gestuurd naar de minister-president. Daarnaast vreest men ook dat de uitgetrokken 20 miljoen euro niet zal volstaan.

In de vergadering van de commissie Wonen van 21 januari gaf u alvast mee, minister, dat deze middelen moeten gaan naar die steden en gemeenten die de grootste instroom van erkende vluchtelingen zullen krijgen. En daarbij benadrukte u dat dit iets anders is dan de verdeling in het spreidingsplan van de Federale Regering voor de opvang van vluchtelingen.

Minister, kunt u meer duidelijkheid geven over de criteria die gebruikt zullen worden voor de verdeling van die 20 miljoen euro? Denkt u, zoals de VVSG – dat deze 20 miljoen euro niet voldoende zal zijn? Zo ja, denkt u eventueel aan een verhoging van dat budget? Kunt u schetsen welke andere middelen de Vlaamse Regering uittrekt voor de aanpak van de vluchtelingencrisis en hoe de uitvoering en verdeling ervan zullen lopen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Meulemeester, de problematiek is inderdaad nog niet zo heel lang geleden in de commissie Wonen aan bod gekomen. Dat was ook het geval in de plenaire vergadering, ik denk naar aanleiding van een actuele vraag van de heer Doomst. U bent zeer actief, mijnheer Doomst.

Voor alle duidelijkheid: ik heb inderdaad een onderscheid gemaakt tussen enerzijds het federale spreidingsplan van asielzoekers en de 20 miljoen euro die wij in de begroting voor de lokale besturen hebben uitgetrokken voor de mensen van wie de procedure is afgerond en die dus erkend zijn als vluchteling. De lokale besturen krijgen in het kader van het federale spreidingsplan voor de opvang van asielzoekers ongeveer 1300 euro per maand per asielzoeker die ze opvangen.

Dat is redelijk veel. Ik bedoel daarmee dat het de kosten dekt die de gemeenten hebben in het kader van de opvang van de asielzoekers. Dat is het onderscheid. Zodra de procedure is afgerond, worden ze al dan niet erkend en kunnen ze zich in Vlaanderen vrij vestigen waar ze willen.

Ik heb ook heel duidelijk gecommuniceerd over die 20 miljoen euro die we uitgetrokken hebben, specifiek voor de lokale besturen. Het dossier is in voorbereiding.

Zodra het goedgekeurd is door de regering zal ik hierover onmiddellijk communiceren, want ik denk dat het belangrijk is dat de steden en de gemeenten duidelijkheid krijgen. Ik blijf wel bij het standpunt dat het geld in eerste instantie moet gaan naar de steden en gemeenten die het meest geconfronteerd worden met erkende vluchtelingen. Dat zijn niet per definitie dezelfde steden die nu asielzoekers hebben. We weten immers allemaal dat zodra asielzoekers erkend zijn als vluchteling, ze af en toe de neiging hebben om naar een stad of een gemeente te gaan waar ze iemand kennen, dat ze dus niet per definitie blijven op de locatie waar ze zich nu bevinden. Ik vind het belangrijk dit nog eens aan te stippen.

Wat ik ook heel belangrijk vind in verband met die 20 miljoen euro, is dat we zoveel mogelijk de lokale economie respecteren, dat we zoveel mogelijk bewegingsvrijheid en autonomie geven aan de lokale besturen. Ik ben er immers echt van overtuigd dat zij het meest aanvoelen welke noden er juist zijn. Ik heb recent nog gezegd dat er niet zoiets bestaat als een doorsnee Vlaamse gemeente, dat weten we allemaal. Ik denk dat het niet goed zou zijn dat de Vlaamse Regering zou opleggen wat met het geld moet worden gedaan. De gemeente x bijvoorbeeld heeft nog wel veel noodwoningen, de gemeente y heeft dat niet en wil het geld spenderen aan iets anders. Als er voldoende woningen zijn, kan een lokaal bestuur misschien beslissen het geld extra in te zetten op woonbegeleiding of dergelijke. Ik geloof dus wel in de autonomie en het kunnen van de lokale besturen om deze taak op zich te nemen.

De middelen worden verdeeld op basis van de effectieve instroom van de erkende vluchtelingen. We zullen met twee verdelingsrondes werken. Dat is goed omdat sommige besturen als eerste een instroom zullen hebben. Het zou niet billijk zijn om dan al de volledige pot uit te delen, zodat er niets meer overblijft voor gemeenten die misschien pas twee of drie maanden later met een instroom worden geconfronteerd.

U vraagt of die 20 miljoen euro voldoende zal zijn. Dat bedrag is natuurlijk gebaseerd op noden die de VVSG heeft aangegeven. Ik heb geen glazen bol, ik kan nu, begin 2016, dus niet zeggen of die 20 miljoen euro toereikend zal zijn. De Vlaamse Regering is zich bewust van de problematiek en van de uitdagingen die op ons afkomen, niet alleen op de regering, maar ook op de lokale besturen. Als we bij de begrotingscontrole iets moeten bijpassen, zullen we dat in alle collegialiteit doen. Ik word immers niet als enige met deze problematiek geconfronteerd. Dat is ook het geval voor mijn collega van Welzijn en misschien nog een andere collega. Op dit ogenblik volstaat het bedrag wel. Of het zal blijven volstaan voor 2016, zullen we evalueren en bijsturen indien het nodig blijkt in de loop van het jaar.

Mijnheer De Meulemeester, ik antwoord zeer graag op uw vragen, maar op uw laatste vraag zal ik niet antwoorden. Ik ben coördinerend minister van heel veel, maar niet van deze problematiek. De coördinerend minister in het kader van de vluchtelingencrisis is de minister-president. Ik wil wel antwoorden, want u bent altijd van goede wil, mijnheer De Meulemeester. Ik ben echter een beetje bang dat ik, als ik op deze vraag antwoord, binnenkort alle vragen over de vluchtelingencrisis op mijn bord krijg en dat we, voor we het weten, met een nieuwe commissie ad hoc zitten. Ik zou u dus willen aanbevelen uw vraag te richten tot de minister-president of de minister van Financiën en Begroting, die daar ook op kan antwoorden, en dan krijgt u wel onmiddellijk een antwoord.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): We hebben hier een aantal positieve zaken gehoord. In de eerste plaats hoop ik dat er spoedig een beslissing komt over de verdeling van die 20 miljoen euro. Ik denk dat het ook goed is dat de lokale besturen daarover duidelijkheid hebben.

In de tweede plaats moeten er duidelijke en transparante criteria zijn, opdat zo weinig mogelijk discussie kan bestaan over de verdeling van die 20 miljoen euro. Het is eveneens belangrijk dat de lokale autonomie haar rol kan spelen. Steden en gemeenten zijn het best geplaatst om te weten welke noden er precies zijn en om de behoeften met betrekking tot de erkende vluchtelingen in te schatten. Het zou positief zijn indien hiermee allemaal rekening wordt gehouden. Ik vind het ook hoopvol te vernemen dat indien het bedrag niet toereikend zou zijn, de Vlaamse Regering bereid zou zijn dit, indien nodig, te verhogen.

De laatste vraag zal ik aan de minister-president stellen, maar ik dank de minister voor haar duidelijk antwoord.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Bedankt voor uw bijkomende repliek, mijnheer De Meulemeester.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de gevolgen van de vluchtelingencrisis voor het inburgeringsbeleid – 909 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Mijn vraag sluit aan bij die van collega De Meulemeester. Ik maak van deze gelegenheid gebruik om mee te delen dat ik het antwoord van de minister waardeer: dat zal worden onderzocht hoe alles verder evolueert en haar bereidheid om de gemeenten te ondersteunen. Vorige donderdag heb ik in het kader van mijn gemeentelijke bezigheden contact gehad met het Agentschap Integratie en Inburgering over de mogelijke komst van een asielcentrum in mijn gemeente. Het agentschap had zelf voorgesteld bepaalde elementen toe te lichten, wat ik heel constructief vond en heb ervaren als een ondersteuning door het Vlaams beleidsniveau van gemeenten die soms met weinig ervaring moeten omgaan met collectieve asielopvang. Dergelijke opvang brengt voor gemeenten heel wat extra werk mee.

Ik heb deze vraag met betrekking tot de impact van de vluchtelingencrisis op het inburgeringsbeleid op Vlaams niveau in september ook al gesteld. Toen was er sprake van 21.000 mensen extra die een verplicht inburgeringstraject zouden moeten volgen. De minister antwoordde toen dat er rond het jaareinde 2015/begin 2016 een stroom erkenningen zou zijn en dat we dan heel wat verplichte inburgeringstrajecten konden verwachten.

In commissie hebben we enkele initiatieven besproken. De drie agentschappen kregen de opdracht de lokale besturen te ondersteunen bij het voeren van een lokaal integratiebeleid. Ik heb er net op gewezen dat ik ervaar dat dit effectief gebeurt.

Voor ieder werkingsgebied kondigde de minister een regionale helpdesk en een coördinatiepunt voor betrokken actoren aan, waaronder de lokale besturen. In overleg met de minister van Onderwijs heeft de minister de opdracht gegeven aan de onderwijsinspectie om te onderzoeken of het aanbod NT2 behoeftedekkend is, wat de knelpunten zijn en hoe dit kan worden verbeterd. Deze resultaten werden verwacht in februari. De minister noemde, overeenkomstig het huidige gevoerde beleid, maatwerk zeer belangrijk. Dit betekent dat er rekening wordt

gehouden met scholingsniveau, met praktische zaken zoals de tijdstippen waarop de cursussen worden gegeven, maar ook met inhoudelijke aspecten voor de cursussen maatschappelijke oriëntatie (MO).

Hierover is de jongste tijd bijkomende informatie beschikbaar. Uit de cijfers blijkt dat de vluchtelingen jonger zijn. Van de gemiddelde inburgeraar is 18 procent tussen 18 en 24 jaar, terwijl het bij de vluchtelingen om 27 procent gaat. Er bestaat ook een groot verschil in opleidingsniveau, zoals de minister gisteren op de radio vermeldde. Het percentage van niet-gealfabetiseerde en zwak-gealfabetiseerde vluchtelingen ligt op 17 procent, iets meer dan de helft hoger dan bij de gemiddelde inburgeraar. Wat de herkomst van de landen betreft, springen Syrië, Irak, Somalië, Afghanistan en Eritrea eruit. Zeven op de tien vluchtelingen zijn mannen, terwijl het bij de gemiddelde inburgeraar om 50/50 draait.

Dat we met andere profielen te maken hebben, qua leeftijd en gender, geeft aan dat dit absoluut aan de orde is, zoals de minister terecht heeft gezegd, en dat dit een impact heeft op de cursussen. Ik denk bijvoorbeeld aan de cursus maatschappelijke integratie. In januari werd er herhaaldelijk op gewezen dat de omgang tussen mannen en vrouwen, seksualiteit en relaties onderwerpen zijn waarvan de nodige aandacht moet worden besteed.

Minister, ik had graag geweten of de feitelijke extra instroom in het inburgeringstraject overeenstemt met de prognoses die het agentschap enkele maanden geleden maakte. Volstaat de capaciteit op dit moment nog steeds om deze op te vangen? Welke extra capaciteit verwacht u de komende maanden nog te moeten realiseren? Hebt u reeds zicht op de resultaten van het onderzoek van de onderwijsinspectie en welke initiatieven naar aanleiding daarvan dienen te worden genomen? Zijn de regionale helpdesks overall operationeel en hoe worden deze door u geëvalueerd? Krijgt u signalen van de lokale besturen, het agentschap, van de privépartners die mee worden ingeschakeld om collectieve opvang te organiseren en van de lokale opvanginitiatieven?

Zijn er al meer gegevens over het scholingsniveau en profiel van de inburgeraars? Ik denk dat deze vraag gisteren al voor een groot deel is beantwoord. Ik beschouw ze dan ook grotendeels als afgehandeld.

Hoe werd het aangeboden inburgeringstraject daar op inhoudelijk vlak op afgestemd? Welke bijstellingen acht u nog wenselijk? Ik verwijs dan specifiek naar de profielen waarnaar recent werd geïnformeerd en naar de maatschappelijke ongerustheid die is ontstaan in de andere verhoudingen tussen mannen en vrouwen en de feiten die we in de media konden lezen en die veel vragen hebben opgeroepen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb inderdaad vernomen dat u een bezoek hebt gebracht aan het agentschap en dat u een heel constructief gesprek hebt gehad. Ik raad alle commissieleden die zich met inburgering bezighouden aan om dat ook eens te doen. Het is goed om in de praktijk te zien wat die mensen daar dagelijks verzetten. Een bezoek aan een van de drie agentschappen lijkt me een goede suggestie voor een werkbezoek van deze commissie. Die mensen deden al zeer goed werk en doen dat nog altijd, ondanks alle uitdagingen die er zijn bijgekomen.

Volgens de eerste prognose in september 2015 kunnen we voor 2016 ongeveer 13.775 extra inburgeringstrajecten verwachten. In 2015 was de impact nog vrij beperkt, de stroom is pas later op gang gekomen. Door de grote toestroom duren de procedures ook langer.

Wij vermoeden dat de impact op het aantal trajecten zich vanaf de zomer van 2016 manifest zal laten voelen. In december 2015 was er wel al een kleine stijging

van het aantal asielzoekers en vluchtelingen die voor de eerste keer uit het rijksregister zijn geselecteerd voor inburgering als doelgroep. Het ging over 1800 mensen in december ten opzichte van 700 in november. Dat is een stijging van 155 procent. Die mensen zullen automatisch een traject starten in 2016.

Ik heb altijd gezegd dat het vluchtelingendebat geen debat is over structuren, maar veeleer over capaciteit. U stelt dan ook de terechte vraag of er wel voldoende capaciteit is. De drie agentschappen zijn al bezig geweest met de capaciteitsuitbreiding. Momenteel zijn er geen wachtlijsten, en het is goed dat we ervoor zorgen dat er ook geen wachtlijsten worden gecreëerd. Verder moeten we kunnen blijven inzetten op vrijwillige inburgering. Ik vind verplichte inburgering een goede zaak, maar ik vind ook vrijwillige inburgering een goede zaak. Ik zou het jammer vinden dat de beschikbare capaciteit ten koste zou gaan van al die mensen die op vrijwillige basis willen inburgeren. Zij maken 60 procent uit van de mensen die een traject volgen.

Het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering heeft op 1 januari 2016 al 26 voltijdse equivalenten aangeworven om de extra instroom vlot te kunnen bedienen via een inburgeringstraject. Tijdens de komende maanden zullen nog 47 voltijdse equivalenten worden aangeworven.

Het Agentschap IN-Gent heeft voorzien in een personeelsuitbreiding met 8 voltijdse equivalenten. Het Agentschap Antwerpen voorziet in een uitbreiding met 29 voltijdse equivalenten. Het Huis van het Nederlands Brussel werft momenteel 4 voltijdse equivalenten aan.

U vraagt of ik al zicht heb op de resultaten van het onderzoek van de Onderwijsinspectie. U hebt het wellicht over de hervorming van het volwassenenonderwijs. Dat staat helemaal los van de vluchtelingencrisis. De middelen voor de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's), Nederlands Tweede Taal (NT2) zitten ook bij de minister van Onderwijs.

Dit onderzoek was veel breder en ging over het volwassenenonderwijs in het algemeen, waar NT2 deel van uitmaakt.

Ik heb het rapport afgelopen vrijdag ontvangen. Het is goed dat we dat zelf eerst grondig doornemen en dat ik dat vervolgens bespreek met de minister van Onderwijs. Tussen onze beide kabinetten lopen op structurele basis gesprekken over de organisatie van volwassenenonderwijs en de plaats van de CVO's daarin. Die gesprekken verlopen heel constructief, wat een compliment is voor beide kabinetten.

Mijnheer Kennes, het is belangrijk dat ik dat rapport niet alleen bespreek met de minister van Onderwijs maar ook met de stakeholders in het NT2-landschap, de agentschappen, de CVO's en de centra voor basiseducatie (CBE's). Het is belangrijk het middenveld daarbij te betrekken. Het is de bedoeling om op basis van dit rapport de meest geschikte maatregelen te nemen in functie van het realiseren van een behoeftedekkend aanbod NT2. In die zin past deze vraag in het kader van uw algemene vraag over inburgering en de vluchtelingenproblematiek.

Het aanbod moet niet alleen zo groot mogelijk zijn, ook de tijdstippen zijn belangrijk. Niet iedereen kan op hetzelfde moment een cursus volgen. We moeten dan ook nagaan of het niet mogelijk is om ook tijdens het weekend en tijdens de reguliere schoolvakanties lessen te volgen. Het zou jammer zijn dat mensen die werken een kleiner aanbod krijgen.

Ik kan nog één cijfer geven. We hebben ook vastgesteld – en dat is niet in de media gekomen, hoewel ik het toch hallucinant vond – dat 47 procent van alle vluchtelingen geen diploma heeft en ook niet langer dan tot de leeftijd van 12 jaar naar school is geweest. Dat is ontzettend veel als je het vergelijkt met de

inburgeraars tot nu toe: daar bedraagt het cijfer 35 procent. 47 procent is toch wel behoorlijk. Dat zorgt voor bijkomende uitdagingen.

Zou ik het wenselijk achten om inburgeringstrajecten te heroriënteren en te evalueren en dergelijke meer? Dat gebeurt natuurlijk altijd. Maar het gaat om een nieuwe groep. Het is niet dat Vlaanderen nog nooit inburgeringstrajecten heeft moeten aanbieden. Maar ik heb op vraag van mevrouw Brussee nog niet zo lang geleden in deze commissie aangegeven, in het kader van die cursus seksuele opvoeding en wat was het allemaal van staatssecretaris Francken, dat wij hebben gezegd dat dat al bestaat in onze cursus maatschappelijke oriëntatie. Ik denk dat u in die commissievergadering aanwezig was, dus moet ik dat antwoord hier niet herhalen.

Als je met andere bevolkingsgroepen te maken krijgt, moet je je cursussen een klein beetje aanpassen aan de desbetreffende culturen. Dat gebeurt constant. De agent-schappen werken elke dag aan de verfijning van cursussen. Er zijn ook projecten die zich specifiek richten op bepaalde doelgroepen. Ik vind dat goed. Ik heb u in het verleden al het voorbeeld gegeven van projecten die nu op experimentele basis worden uitgevoerd: projecten van niet-begeleide minderjarigen en de projecten van laaggeschoolde moeders met kinderen in het kader van het Europese Asiel- en Migratiefonds waarvoor we subsidies hebben gekregen. Op basis van de ervaringen van die projecten kunnen desgewenst cursussen inhoudelijk aangepast worden. Dat wordt heel goed opgevolgd door het agentschap. Dat is een zeer goede manier van werken. Mijnheer Kennes, ik zal u straks de cijfers laten worden zodat u hopelijk nu geen pijnlijke hand hebt van het altijd maar moeten noteren.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Minister, ik dank u al bij voorbaat voor het materiaal dat u mij nog zult terugsturen.

Ik ben het met u eens: als er geen wachtlijsten zijn, moeten we erover waken dat er ook geen ontstaan. Ik stel vast dat er op de verschillende niveaus van de agent-schappen veel mensen werden aangeworven. Dat bewijst dat men de zaken voorbereidt en grondig aanpakt. Ik ben ook blij dat er een goed overleg is met het kabinet Onderwijs. Dat is inderdaad nodig om die cursussen te kunnen bekijken. Prima!

Minister, ik vind het logisch dat u, wanneer er op Hautekiet vragen worden gesteld, die zaken beantwoordt. Ik heb er geen probleem mee dat u niet hebt gewacht tot vandaag, want dan zouden heel wat minder mensen die informatie hebben gekregen. Er zijn in de samenleving op dit moment heel veel vragen over hoe dat nu met die inburgering verloopt. Het is goed dat we daarover goede informatie laten doorstromen. Zo worden de mensen gerustgesteld dat de overheid daar elke dag echt mee bezig is. Ik wil de mensen in de sector die ik heb gezien een pluimpje geven voor het vele werk dat ze doen. Ze zijn bezig met de hervorming van de sector. Dat proces is grotendeels afgerond. Dat heeft extra werk met zich meegebracht. En dan is die instroom vorig jaar toch wel heel groot geworden. Die mensen zien dat allemaal zitten. Ze moeten hier en daar wel een tandje bijsteken, maar ze pakken het aan. Dat verdient alle waardering.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Minister, dank u voor uw zeer uitgebreide antwoord. Ik hoop dat u straks, wanneer u een mailtje naar de heer Kennes stuurt, mij ook in cc zet want ik heb ook niet kunnen volgen met het noteren van cijfers. Daarvoor op voorhand mijn dank.

Ik heb nog een kleine aanvulling. U hebt ons de aanbeveling gedaan om eens te gaan kijken op het veld. Ik doe u ook een kleine aanbeveling. Op het gebied van analfabetisme, dat een serieus probleem aan het worden is bij het inburgeren,

loopt er in Nederland een voortraject. Het kan nooit kwaad om eens te gaan gluren bij de burens. Dat kan zeer complementair zijn.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, u hebt nu de cijfers gegeven. We lezen in het uitgebreide artikel in The Economist dat vooral jongemannen recent in onze streken aankwamen, en dat het problemen kan veroorzaken als er te veel mannen zijn. Dat kan geweld in de hand werken. Let u in het kader van de cursussen maatschappelijke oriëntatie behalve op die cijfers van het analfabetisme ook op het feit dat die jongemannen alleen komen? Dit in tegenstelling tot de landen waar ze moeten vergezeld zijn van hun vrouw of hun familie en kinderen. Zult u in het kader van de cursussen MO meer uren inzetten om de mannen te wijzen op de gelijkheid van de rechten van man en vrouw?

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Van Volcem, een cursus MO is sowieso altijd maatwerk.

Mijnheer Wouters, inderdaad, 17 procent van de mensen die inburgeren of zich aanmelden zijn analfabeet. Maar die worden natuurlijk niet meteen in een klaslokaal gedumpt. Er is een voortraject, ze krijgen trajectbegeleiding en dan maatschappelijke oriëntatie. Dat gebeurt op een zeer eenvoudige en dikwijls ook zeer speelse manier. Ik neem altijd graag suggesties ter harte. We zullen eens bekijken waarover het concreet gaat, en dan zullen we wel zien.

Mevrouw Van Volcem, ik heb in mijn antwoord op de vraag van mevrouw Brussel gezegd dat we wel degelijk elke keer de cursus MO aanpassen aan de noden en aan het doelpubliek. Dat is maatwerk. Dat is normaal zestig uur. Maar als de lesgever ziet dat de noden groot en hoog zijn om die zestig uur uit te breiden, dan kan dat. Als een lesgever ziet dat de betrokkene nog altijd niet weet dat een vrouw evenveel rechten heeft als een man – dat was ongeveer uw voorbeeld – dan kan het aantal uren les worden opgetrokken. Of dan ben je niet geslaagd voor het onderdeel maatschappelijke oriëntatie en dan moet je het helemaal opnieuw doen. Het is dus een beetje maatwerk.

Het is een voorrecht van de vraagsteller om de cijfers te krijgen, maar natuurlijk krijgen jullie ze allemaal in het Woordelijk Verslag. Ik wou niet dat de heer Kennes hier de hele namiddag of toch een uur lang constant cijfers moest liggen noteren. Jullie hebben toch ook niet graag dat ik hier vier uur aan een stuk constant moet liggen ratelen, zodat ik geen stem meer heb. U krijgt die cijfers in het Woordelijk Verslag. Omdat de heer Kennes de vraagsteller is, zal ik ze hem per mail bezorgen. Het Woordelijk Verslag is altijd redelijk snel klaar. Morgen of overmorgen. *(Opmerkingen van de commissiesecretaris)*

Vanavond al! Mijnheer Wouters, u wordt al op uw wenken bediend. U krijgt de cijfers vanavond of ten laatste morgenvroeg.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over digitale archivering – 736 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, in het voorjaar van 2015 stelde ik in deze commissie een vraag over de stand van zaken van het project Digitaal Archief Vlaanderen

(DAV). U antwoordde toen dat het proefproject, dat op dat moment afliep, werd geëvalueerd. U achtte Digitaal Archief Vlaanderen zeker waardevol en nuttig, maar u vond dat – terecht trouwens – nog geen reden om het project klakkeloos voort te zetten, ook vanwege de kosten.

Bij die evaluatie en de zoektocht naar de voortzetting bevroeg u ook partners als de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie (VVBAD), en u onderzocht een mogelijke samenwerking met het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA). U verwachtte te landen met de evaluatie en te komen tot een nieuw concept tegen de zomer. Ik heb mijn nieuwsgierigheid een beetje bedwongen, en ik heb gewacht tot de winter. Maar nu ben ik toch wel benieuwd naar een nieuwe stand van zaken van het dossier, want ik zag – tenzij ik iets gemist heb, wat altijd kan – nog geen witte rook in dit dossier.

Minister, mijn vragen zijn de volgende. Wat zijn de resultaten van de evaluatie van het DAV? In welke mate worden daarin de bezorgdheden meegenomen van de partners zoals de VVSG en de VVBAD? Hoe ziet u de nabije en verre toekomst van de digitale archivering in Vlaanderen? Hoe komt dit tegemoet aan de verzuchtingen van de genoemde organisaties? Welke rol wordt weggelegd voor het VIAA?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, mijnheer Caron, ik heb het nog eens laten nakijken door mijn medewerkers, maar als we ons niet vergissen, hebben we niet gesproken van een evaluatie. Ik wil er geen semantisch debat van maken, maar dit is in dezen wel belangrijk. Op 29 april 2015 hebt u inderdaad een soortgelijke vraag gesteld, en ik bedank u in elk geval voor het geduld dat u hebt kunnen opbrengen.

Waarom zeg ik dat ik niet heb gesproken over een evaluatie? Omdat ik gesproken heb over een businesscase. En dat is natuurlijk iets anders. Een businesscase vergt enige tijd.

Ik zal u zeggen wat we ondertussen gedaan hebben. In mei 2015, dus niet zo lang na uw vraag in de commissie, werd een projectleider op N-niveau aangeduid. De businesscase is lopende en analyseert alle aspecten van de operationalisering van het DAV, bijvoorbeeld de mogelijkheid om een gemeenschappelijke dienstverlening te kunnen organiseren, de potentiële afnemers, de technologische mogelijkheden, de bestaande archiveringsmogelijkheden, de organisatorische inbedding, de financieringswijze, de rollen en de verantwoordelijkheden van de afnemers enzovoort.

U merkt uit deze niet-limitatieve lijst met voorbeelden dat het een heel grondige analyse is die enige tijd vergt. We zijn het erover eens – en dat zijn we heel vaak als het over deze thematiek gaat – dat het Digitaal Archief Vlaanderen een belangrijke bouwsteen is waarvoor zowel de entiteiten van de Vlaamse overheid als de lokale besturen en de diensten van het parlement vragende partij zijn. Ik ben me er absoluut van bewust dat de nood allesbehalve kleiner is geworden.

Ik heb u gezegd welke zaken allemaal worden onderzocht en dat we er de nodige tijd voor moeten nemen. Ik zeg dit niet om het op de Griekse kalenden te zetten, dat is absoluut niet mijn bedoeling. Een grondige analyse is toch wel heel belangrijk.

U vraagt in welke mate de bezorgdheden van de partners zoals de VVSG en de VVBAD werden meegenomen en hoe ik eraan tegemoetkom. Op 29 april heb ik daar eigenlijk al op geantwoord. Ik heb toen gezegd in de commissie dat ik bepaalde signalen had opgevangen en dat we die ook hebben meegenomen. Ik heb ze ook meegenomen in de businesscase. Ondertussen zijn mij geen nieuwe

bezorgdheden ter ore gekomen, u misschien wel? Wat dat betreft, hebben we opgevolgd wat we moesten opvolgen.

Hoe zien de nabije en verre toekomst van de digitale archivering in Vlaanderen eruit? Ja, nu er natuurlijk zo'n businesscase is en een grondige analyse, is het ook niet zo goed om vooruit te lopen op de zaken. Ik kan u wel zeggen dat er al een eerste grondige nota is opgeleverd na de zomer en een tweede eind oktober. We zullen nu op basis van deze nota's voortwerken. Ze vormen ook de basis van hoe we concreet aan de slag kunnen voor een aantal projecten binnen de overheid. Ik deel uw bezorgdheid dat de nood zeker niet is afgenomen, integendeel. We moeten er zeker werk van maken.

Uw laatste vraag gaat over het VIAA. Ik heb u dat de vorige keer ook gezegd, maar ik denk dat het in deze context nu echt wel gerechtvaardigd is: het is echt een vraag die u aan minister Gatz moet stellen, want dit staat los van het N-project waarover ik het daarjuist had.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik zou op twee manieren kunnen antwoorden. Scenario A: het is niet genoeg, het is maar flauw, het gaat niet vooruit enzovoort. Scenario B: er worden al stappen gezet. Ik ben een mild mens en dus kies ik voor scenario B, want het is beter dat het grondig gebeurt, dan snel en oppervlakkig.

Ik heb nog twee opmerkingen. Wanneer komt er eens een moment waarop wij, parlementsleden, van de gang van zaken procesmatig op de hoogte worden gebracht. Dat hoeft niet over technische details te gaan, maar kan er eens een rapportje of een document worden voorgesteld?

We zijn het erover eens dat de uitdaging met betrekking tot de digitale archivering met de dag groter wordt. We produceren geen kilo's papier meer, maar miljoenen bits en bytes, die op een of andere georganiseerde manier toch beter bewaard worden voor ons nageslacht. Dat is niet alleen een vorm van bestuurlijke goede praktijk, maar ook van cultureel-erfgoedontwikkeling.

In die zin ben ik wel nieuwsgierig. U zegt dat er twee nota's aan u zijn opgeleverd en dat er iemand is aangenomen op N-niveau. Op zich kan ik dat alleen toejuichen, maar kan er nog iets meer komen dan dat?

Het VIAA ten slotte is voor een belangrijk deel de bevoegdheid van Sven Gatz, maar het is niet omdat het vanuit Media en Cultuur gesubsidieerd wordt, dat het zich beperkt tot producten die gemaakt zijn in de culturele of de mediasfeer. Het gaat over alle audiovisuele archieven, die op een georganiseerde manier, met een goede thesaurus en met een maximale ontsluiting en toegankelijkheid bewaard worden voor het nageslacht. Het is begonnen als een kleinkind van het archief van de VRT, zo zou je het kunnen beschouwen. Maar het heeft op termijn een veel ruimere ambitie. Daar is technologie, daar is knowhow enzovoort. Wie het betaalt, kan mij niet schelen, maar ik denk dat ook voor dat audiovisuele minstens een afstemming met het VIAA zinvol is. Ze zouden u binnen uw bevoegdheid, die van bestuurlijke aard is, ook veel diensten kunnen bewijzen en wellicht voor een stuk de kosten voor de ontwikkelingen in Vlaanderen kunnen beperken. Ik kijk met belangstelling uit naar de follow-up.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Ik wil eerst aansluiten bij het laatste punt van collega Caron, over het VIAA. Het is belangrijk dat in de businesscase waar u naar verwees, mee zou worden opgenomen in welke mate de infrastructuur en de technische kennis die het VIAA ondertussen heeft opgebouwd, een bijdrage zouden

kunnen betekenen aan een snelle realisatie van heel het project Digitaal Archief Vlaanderen.

Er zijn in Vlaanderen al een aantal heel mooie voorbeelden van een aantal archiefinstellingen die ook al samenwerken met het VIAA. Ik verwijs dan in het bijzonder naar de samenwerking tussen het FelixArchief in Antwerpen en het VIAA, onder andere voor audiovisuele opnames die binnen de stad Antwerpen worden gemaakt, maar ook veel meer. Er zijn volgens mij echt wel opportuniteiten.

U zegt dat u bezig bent met de businesscase en dat er al een aantal nota's zijn geleverd. Ter voorbereiding bij deze vraag van de heer Caron, ben ik nog eens gaan kijken op de website van Bestuurszaken. Daar kunnen we lezen dat het eigenlijk de bedoeling was om op 1 januari 2016 de dienstverlening in dezen voor alle betrokken instanties open te stellen. Als ik uw antwoord goed begrepen heb, is dit nog niet gebeurd, maar ik kan me natuurlijk vergissen. Wanneer mogen we dit wel verwachten?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Bastiaens, ik zal dit onmiddellijk navragen, want ik weet het antwoord niet en ik heb ook niet op de website van Bestuurszaken gekeken. Ik zal het u laten weten, rechtstreeks of via de commissiesecretaris.

Mijnheer Caron, u doet een goede suggestie om de commissie meer te weten te laten komen over de businesscase en over het proces dat nog moet komen. Ik neem aan dat dit hier kan georganiseerd worden. Er kan contact worden opgenomen met iemand van mijn kabinet om dit concreet uit te werken, maar dat regelt u zelf in uw werkzaamheden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Het is een goede suggestie om dit te doen wanneer alles al een beetje verder staat. We kunnen dan het diensthoofd vragen om een toelichting van een kwartiertje te geven in de commissie. Er zijn hier nog collega's met een culturele affiniteit. Dit betreft niet alleen het bestuurlijk archief, maar ook het erfgoed. De combinatie van de twee is belangrijk.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.